A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban

A gyermekbarát igazságszolgáltatás olyan igazságszolgáltatási rendszereket jelent, amelyek garantálják a gyermekek jogainak tiszteletben tartását és hatékony érvényesítését a lehető legmagasabb szinten.

Az EU népességének mintegy 19 %-a (95 millió fő) 18 év alatti. A kiskorúak közvetve vagy közvetlenül több módon is kapcsolatba kerülhetnek a tagállamok igazságszolgáltatási rendszereivel, például ha bűncselekményt követnek el, ha bűncselekmény tanújává vagy áldozatává válnak, ha menedékjogot kérelmeznek, ha örökbefogadási eljárás alatt állnak, vagy ha szüleik között vita keletkezik a szülői felügyelettel kapcsolatban.

A bírósági eljárások jelentős hatást gyakorolhatnak a kiskorúak életére, és a gyermekbarát válasz hiánya jogaik korlátozásához vagy megsértéséhez vezethet. Továbbá, ha a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekből hiányoznak a gyermekbarát eljárások és gyakorlatok, a legkiszolgáltatottabb gyermekek (pl. fogyatékossággal élő vagy migráns gyermekek) különösen akadályokba ütköznek jogaik gyakorlása során.

Minden kiskorú számára biztosítani kell az igazságszolgáltatáshoz való jogot. Ezen túlmenően az igazságszolgáltatási rendszerrel való kapcsolatba kerülésük során a gyermekeket életkoruk, sajátos szükségleteik, szellemi érettségük és értelmi szintjük tiszteletben tartásával, valamint az esetleges kommunikációs nehézségeik figyelembevételével kell kezelni.

A kiskorúakat érintő igazságszolgáltatásban részt vevő személyekkel és eljárásokkal kapcsolatban világosabb információkra, valamint a kiskorúak jogainak tiszteletben tartását biztosító különleges áttekintésre van szükség. E tekintetben két kategória került meghatározásra: **a gyermekek mint az igazságszolgáltatásban részt vevő személyek** és az uniós országokban érvényben lévő **konkrét eljárások**, a jogágtól függően.

Az első kategória a gyermek személyéhez fűződő általános elemeket, mint például a büntetőjogi vagy polgári jogi felelősséget, a jogi támogatáshoz való hozzáférést, az iskolával/oktatással való kapcsolatot, az egészségügyi ellátással kapcsolatos döntéshozatalt, a szakosított bíróságokat/intézményeket, illetve a bírósági eljárás során nyújtott pénzügyi támogatást fogja össze.

A második kategória célja információgyűjtés arról, hogyan bánnak a kiskorúakkal a bírósági eljárások keretében, valamint a tagállamok büntetőjogi, polgári és közigazgatási eljárásainak sajátosságairól.

Utolsó frissítés: 21/09/2020

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Bulgária

1. A gyermek cselekvőképessége

A Bolgár Köztársaságban a büntethetőség alsó korhatára 14 év. Valamennyi ügytípus esetében 14 év a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

Az általános bíróságokon nincs szakosodás a gyermekekkel kapcsolatos igazságszolgáltatás területén. Azokon a bíróságokon, ahol a személyi állomány elegendő az ügyek véletlenszerű elosztásának elvéhez, a bírákat egy polgári és egy büntetőjogi ügyszakra osztják, és csak az adott ügyekkel foglalkoznak. A regionális és körzeti bíróságokon is létrehozhatók ügyszakok, és a bírák beosztása a bíróság igazgatási vezetőjének belátása szerint történik.

A bolgár jogszabályok rendelkeznek a „gyermek” jogi meghatározásáról. A büntetőjogi felelősségre vonáshoz alsó korhatár is szükséges, és a kiskorúakkal szembeni büntetés kiszabására különleges szabályok vonatkoznak. A gyermekvédelmi törvény értelmében „gyermek minden olyan természetes személy, aki nem töltötte be a 18. életévét”.

A kiskorúakat két csoportra osztják: a 14 és 16 év közötti, illetve 16 és 18 év közötti korosztályra. Büntetőjogi felelősségük a felnőttek büntetőjogi felelősségéhez képest enyhébb, mivel a 16-18 éves korosztályokban az enyhítés mértéke alacsonyabb.

A 16. életévüket betöltött kiskorúak a szabálysértésekről és büntetéseikről szóló törvény és a különleges jogszabályok, például a kiskorúak garázdasága elleni küzdelemről szóló rendelet alapján szabálysértési felelősségre vonhatók.

3. Több területet érintő kérdések

Minden érintett szervezetnek össze kell hangolnia tevékenységét annak érdekében, hogy átfogó képet kapjon a gyermekekről. A gyermekvédelmi törvény szabályozza a gyermekvédelmi szervek hatáskörét, amelyek a következők: az Állami Gyermekvédelmi Ügynökség, a helyi szintű szociális segítségnyújtási igazgatóságok, a munkaügyi és szociálpolitikai miniszter, a belügyminiszter, az oktatási és tudományos miniszter, az igazságügyi miniszter, a külügyminiszter, a kulturális miniszter, az egészségügyi miniszter és az önkormányzatok polgármesterei.

4. Szakemberképzés

Az igazságszolgáltatási eljárásban részt vevő szakembereknek képzettnek és nagy tapasztalattal rendelkezőnek kell lenniük, különösen a gyermekekkel való munka terén. Nincsenek jogszabályi képzési követelmények, de szinte minden szakember részt vett olyan képzéseken és tréningeken, amelyek speciális készségekkel ruházzák fel őket.

Másrészt a szociális munkások és a rendőrök különböző tanulmányokon, szemináriumokon és találkozókon vesznek részt, amelyeket állami intézmények, nem kormányzati szervezetek stb. szerveznek. A Szociális Segítségnyújtási Ügynökség, mint a gyermekvédelmi politikák helyi szintű végrehajtásáért felelős fő kormányzati intézmény, számos képzést szervez tisztviselői, a szociális munkások, képzettségének javítása érdekében.

5. A gyermek mindenek felett álló érdeke

A gyermekvédelmi törvény szerint a gyermek mindenek felett álló érdekének biztosítása a védelem egyik fő alapelve. A gyermek mindenek felett álló érdeke a gyermek bírósági eljárásokban való részvételének fő elve. A nemzeti jogszabályok lehetőséget biztosítanak a gyermekeknek arra, hogy proaktív szerepet vállaljanak, véleményt nyilvánítsanak és részt vegyenek a döntéshozatalban.

6. Jogorvoslati lehetőségek

A gyermekvédelmi törvény előírja, hogy a gyermeknek joga van költségmentességhez és jogorvoslathoz minden olyan eljárásban, amely a jogait vagy érdekeit érinti.

A cselekvőképességgel nem rendelkező gyermekek szüleiken vagy törvényes képviselőiken keresztül élhetnek panaszokkal és a jogorvoslati kérelmekkel, akik a nevükben gyakorolják jogaikat. A jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy ezek a képviselők a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva hozzanak döntéseket. Abban az esetben, ha a gyermek áldozat úgy dönt, hogy nem emel vádat, ezt az ügyész teheti meg a nevében, és ezzel előzetes eljárást indíthat.

A gyermekeknek nyújtott jogsegélyre vonatkozóan nincsenek külön szabályok. A költségmentességről szóló törvény közös szabályait kell alkalmazni.

7. Jövőbeni fejlesztések

Az Igazságügyi Minisztérium az érdekeltek széles körének részvételével új *törvényt dolgozott ki a fiatalkorúak büntetőeljárás alóli mentesítéséről és fegyelmi intézkedések kiszabásáról*. A törvénytervezet célja, hogy ösztönözze a jogsértő kiskorúak jogszerű magatartását, és biztosítsa a társadalomba való beilleszkedésük támogatását fegyelmi intézkedések kiszabása és megfelelő oktatási programokba való bevonásuk révén. A nemzetközi normákkal és a legjobb gyakorlatokkal összhangban a törvénytervezet szabályozza a jogsértő magatartású kiskorúak másodlagos és ismételt bűnelkövetésének megelőzését biztosító új intézkedési rendszert.

A javasolt jogszabályi változások lényeges eleme a közvetítés alkalmazásának tervezett lehetősége. Ez lehetővé teszi a helyreállító (resztoratív) igazságszolgáltatás bevezetését a fiatalkorúak büntetőeljárás alól való kivonása során, annak érdekében, hogy a jogellenes magatartás által okozott károk megszüntetése valamint az elkövető, az áldozat és a társadalom közötti kapcsolat helyreállítása a lehető legnagyobb mértékben megvalósuljon.

8. Családi élet

Az örökbefogadásra vonatkozó bolgár jogszabályokat a gyermekek védelméről és a nemzetközi örökbefogadással kapcsolatos együttműködésről szóló egyezmény (Hágai Egyezmény) megerősítése következtében felülvizsgálták. A módosításokkal a teljes körű örökbefogadás elfogadásának feltételeként bevezették az örökbefogadások és az örökbefogadó szülők külön nyilvántartásba való bejegyzését. Ez alól a szabály alól kivételt képezett a házastárs gyermekének örökbefogadása, valamint a nagyapa és nagyanya által örökbefogadott unoka.

A bolgár jogszabályok szerint az örökbefogadás lehet „teljes” vagy „egyszerű”:

Teljes örökbefogadás esetén egyrészről az örökbefogadott gyermek és leszármazottai másrészről pedig az örökbefogadó szülő és hozzátartozói között olyan jogok és kötelezettségek keletkeznek, mint a vér szerinti hozzátartozók között, és az örökbefogadott gyermeknek és leszármazottainak a vér szerinti hozzátartozóikkal szembeni jogaik és kötelezettségeik megszakadnak.

Egyszerű örökbefogadás esetén a vér szerinti hozzátartozókkal megegyező kapcsolatok csak egyrészről az örökbefogadott gyermek és leszármazottai, másrészről pedig az örökbefogadó szülő között keletkeznek, és az örökbefogadott gyermeknek és leszármazottainak a vér szerinti hozzátartozóikkal szembeni jogaik és kötelezettségeik fennmaradnak. A szülői jogok és kötelezettségek az örökbefogadó szülőre szállnak át.

Gyermekbarát igazságszolgáltatás Bulgáriában (324 Kb) en

Utolsó frissítés: 05/10/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Dánia

1. A gyermek cselekvőképessége

Dániában a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára 18 év.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

A büntetőügyekben nem állnak rendelkezésre olyan különös intézmények, amelyek gyermek áldozatokra vagy gyermek tanúkra irányulnak. A rendes rendőrségi, ügyészségi és bírósági szolgálat foglalkozik ezekkel a gyerekekkel.

A polgári jogban nincsenek olyan különös intézmények, amelyek a polgári jogi bírósági eljárásokban a gyermekekre irányulnának Dániában. Főszabályként a dán jogrendszer azon a vélelmen alapul, hogy „általános” bírák és végrehajtók járnak el. Ennélfogva nincsenek az adott területre szakosodott bírák és végrehajtók az eljárásban, akik a gyermekekkel foglalkoznának.

A bíróságokat azon általános kötelezettség terheli, hogy minden eljárást a szükséges gyorsasággal folytassák le.

2013ban a dán kormány úgy döntött, hogy megerősíti a gyermekek és fiatalok bántalmazással szembeni védelmét. Amennyiben feltételezhető, hogy a gyermek vagy a fiatal különös támogatást igényel, a képviselő testületnek gondoskodnia kell arról, hogy a gyermek vagy a fiatal helyzetét megvizsgálják.

A büntető igazságszolgáltatás területén nem állnak rendelkezésre olyan különös intézmények, amelyek gyermek áldozatokra vagy gyermek tanúkra irányulnának.

Dánia úgy tekinti, hogy a kísérő nélküli kiskorúak különösen sérülékeny csoportot képeznek, és ezen kérelmek elbírálása tekintetében irányelveket dolgozott ki.

A kiskorú felpereseket szüleik vagy gyámjuk képviseli a polgári jogi bírósági eljárásban, mivel nem rendelkeznek perbeli cselekvőképességgel. A rendes polgári bíróság előtt tanúként meghallgatott gyermekek nem jogosultak arra, hogy ingyenes ügyvédi támogatást kérjenek.

3. Több területet érintő kérdések

2013ban a dán kormány külön alap felállításáról döntött azon kezdeményezések támogatása érdekében, amelyek megerősítik a gyermekek és fiatalok bántalmazással szembeni védelmét. E kezdeményezések egyike az öt különös „Gyermekek háza” felállítására irányult, amelyek lefedik Dánia valamennyi települését.

A tartományi közigazgatási szervek és az önkormányzatok között a nagy jelentőségű ügyekben történő együttműködést erősítő együttműködési mechanizmust dolgoztak ki.

4. Szakemberképzés

A helyettes bírák számos kötelező szakmai alapképzésen vesznek részt. E képzések kiterjednek az elhelyezéssel kapcsolatos esetek elbírálásához kapcsolódó oktatásra is.

A bírák tekintetében e téma általában a képzések és a szemináriumok részét képezi, amennyiben releváns.

A polgári és büntetőügyekben vagy a hatósági ügyintézésben gyermekeket képviselő ügyvédek részére nincs kötelezően előírt képzés.

A főügyész az ügyészi továbbképzés részeként szemináriumot biztosít azok részére, akik az eljárás során gyermekekkel vannak kapcsolatban.

A dán kormány folyamatosan támogatja az önkormányzatokat arra irányuló tevékenységükben, hogy a veszélyeztetett gyermekek, fiatalok és családjaik részére megfelelő szolgáltatást nyújtsanak. Ennélfogva évente támogatást nyújtanak az önkormányzatok szociális munkásainak továbbképzésére.

5. A gyermek mindenek felett álló érdeke

A szociális szolgáltatásokról szóló dán törvény alapján az önkormányzat a gyermek mindenek felett álló érdekével összhangban köteles megadni a gyermekek részére a szükséges támogatást. A támogatást tehát a gyermek sajátos helyzetéhez és igényeihez kell igazítani, valamint a korai szakaszban és állandó jelleggel kell nyújtani oly módon, hogy valamennyi probléma a gyermek otthonában vagy a gyermek közvetlen környezetében a lehető legnagyobb mértékben orvosolható legyen. Emellett a gyermek saját forrásaira figyelemmel kell nyújtani a támogatást.

6. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása

A büntető igazságszolgáltatás területén az áldozat tekintetében az állítólagos jogsértésnek a rendőrségen történő bejelentésekor a rendőrség általános kötelezettségként iránymutatást és tájékoztatást ad az áldozat részére többek között a jogi segítségnyújtáshoz való jogról.

A gyermekeket felperesként érintő polgári ítéleteket a végrehajtási bírók az általános végrehajtási szabályok alapján hajtják végre. A gyermek felperes nem rendelkezik perbeli cselekvőképességgel, így szülei vagy gyámja képviseli a gyermeket, és gyakorolja a gyermek felperes jogait.
A családjogi ügyekben a gyermek felügyeletére és elhelyezésére vonatkozó ítéletek végrehajtását a végrehajtási bírák folytatják le. A végrehajtásra nem kerülhet sor, ha a gyermek lelki és testi egészsége komoly veszélynek van kitéve.

7. Jogorvoslati lehetőségek

A büntető igazságszolgáltatás területén az állítólagos jogsértésnek a rendőrségen történő bejelentésekor a rendőrség általános kötelezettségként iránymutatást és tájékoztatást ad az áldozat részére többek között a panasszal kapcsolatos jogi segítségnyújtáshoz és tájékoztatáshoz való jogról. A kártérítési igényket a büntetőeljárás során is el lehet bírálni.
A gyermek részt vehet felperesként az eljárásban, mivel azonban nem rendelkezik perbeli cselekvőképességgel, a nemzeti bíróságok előtt nem nyújthat be a saját nevében önállóan keresetet.
A gyermek lehet alperes az eljárásban, de valamennyi eljárási cselekményt a gyermek szüleinek vagy gyámjának kell végeznie a nevében.
Mindenki, ideértve a gyermekeket is, köteles tanúskodni az eljárásban, ha a bíróság tanúként idézi. Nem szükséges a szülő/gyám beleegyezése ahhoz, hogy a gyermek tanúként vehessen részt az eljárásban.
A gyermek felperes és alperes félként is részt vehet a polgári jogi eljárásban. A gyermek általánosságban nem rendelkezik perbeli cselekvőképességgel, és így a szülei vagy a gyámja gyakorolják a felperesi és az alperesi jogokat, beleértve a fellebbezési jogot is.

8. Családi élet

A leendő örökbefogadó szülővé válás jóváhagyását megelőzően a közös tanács titkársága elvégzi a kérelmezők alapos vizsgálatát. A vizsgálat eredményét be kell nyújtani a közös tanács részére, amely a vizsgálat alapján dönt arról, hogy jóváhagyja-e a leendő örökbefogadó szülővé válást.
Az örökbefogadásról szóló, 2015. decemberi dán törvény csak teljes örökbefogadást engedélyez. Az örökbefogadásról szóló dán törvény szerint jelenleg csak azon származási országokkal lehet együttműködni, amelyek törvényei szigorú örökbefogadási szabályokat írnak elő.
A nemzeti örökbefogadással kapcsolatban az örökbefogadásról szóló dán törvény megállapítja, hogy a 12 éven felüli gyermek örökbefogadásához a gyermek jóváhagyása szükséges.
12 éven aluli gyermek esetén, amennyiben a gyermek érettsége vagy az ügy természete lehetővé teszi, a közigazgatási hatóság köteles tájékoztatást adni a gyermeknek az örökbefogadással kapcsolatos hozzáállásáról.
A szociális ügyekért felelős miniszter és a belügyminiszter felelős az örökbefogadásra vonatkozó szabályozás kidolgozásáért.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Dániában (499 Kb) en

Utolsó frissítés: 30/07/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Észtország

1. A gyermek cselekvőképessége

A polgári törvénykönyvről szóló törvény általános része alapján valamennyi személy rendelkezik perbeli jogképességgel. A 18. életévüket be nem töltött személyek korlátozott cselekvőképességgel rendelkezik. A bíróság kiterjesztheti a korlátozott cselekvőképesség korhatárát 15 évre vagy ennél magasabb életkorra, ha ez a gyermek mindenek felett álló érdeke, és a gyermek fejlettségi szintje ezt lehetővé teszi. Észtországban a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára 15 év.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

Az igazságszolgáltatási rendszer tekintetében lásd az e-Justice portál vonatkozó oldalát.
A büntethetőség alsó korhatárát (14 év) el nem érő, jogsértést elkövető gyermekekkel a fiatalkorúak bizottságai foglalkoznak. A bizottságok határozatait először a megyei kormányzó, majd az ezt követő jogorvoslati kérelmeket a közigazgatási bíróságok vizsgálják felül közigazgatási bírósági eljárásban.
Megfelelő intézkedés iránti kérelem nyújtható be, amennyiben az ügy kilenc vagy több hónapja folyamatban van a bíróság előtt, és a bíróság még nem folytatta le a szükséges eljárást az észszerű igazságszolgáltatás elve alapján. Ugyanígy ha a tárgyalást több, mint három hónapra elhalasztják a felek beleegyezése nélkül, a felek megtámadhatják a határozatot. Különös szabályok vannak azon ideiglenes intézkedések tekintetében, amelyeket a bíróság a gyermekek testi épségének védelme és a kereset biztosítása érdekében rendel el, valamint a törvény a sajátos nevelési igényű gyermek esetén kivételt biztosít a meghallgatás alól.

3. Több területet érintő kérdések

A köztársaság kormánya, a gyermekvédelmi tanács, a szociális ügyek minisztériuma, a társadalombiztosítási intézet, a megyei kormányzók és a helyi önkormányzatok foglalkoznak a gyermekvédelem kérdésével a gyermekek védelméről szóló törvényben meghatározott feladatok szerint.

4. Szakemberképzés

A bírák képzését a jogi képzésért felelős tanács szervezi, amely a legfelsőbb bíróság felügyele alatt működik a bíróságokról szóló észt törvény alapján. Az észt ügyvédi kamara az európai ügyvédi kamara tagja, és a többi tagállammal ezen keresztül egyeztet a képzésről.

5. A gyermek mindenek felett álló érdeke

Számos jogi aktus utal a gyermek mindenek felett álló érdekére. A gyermekek védelméről szóló törvény (21. szakasz) vezeti be azon kötelezettséget, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekét kell elsődlegesen figyelembe venni.

6. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása

A gyermekek nem rendelkeznek perbeli cselekvőképeséggel, így a bíróság nem személyesen őket értesíti az ítéletről és annak végrehajtásáról. Amikor az ítélet végrehajthatóvá válik, a gyermek törvényes képviselője nyújthatja be végrehajtás iránti kérelmet a végrehajtó részére. Úgy kell vélelmezni, hogy a végrehajtási eljárásra vonatkozó tájékoztatásnak a gyermek részére való átadása a a törvényes képviselő felelőssége.

7. Jogorvoslati lehetőségek

Észtországban a polgári jogi eljárásban érintett gyermekeket a törvényes képviselőjük képviseli, aki vélelmezhetően a gyermek mindenek felett álló érdekében jár el. Ennélfogva a gyermek törvényes képviselői főszabály szerint beadványt nyújthatnak be, és fellebbezéssel élhetnek a bíróság előtt a gyermek nevében annak jóváhagyása nélkül. Mindazonáltal a törvényből az is következik, hogy a gyermek saját jogán is benyújthat kérelmet/fellebbezést a bírósághoz. Általánosságban a törvényes képviselőnek haladéktalanul be kell lépnie az eljárásba. A családjogi keresetek esetében a 14 éves vagy annál idősebb gyermek, aki az eljárásra vonatkozóan megfelelő tudással rendelkezik, fellebbezést nyújthat be a bírósági határozattal szemben anélkül, hogy törvényes képviselő járna el helyette.

8. Örökbefogadási eljárás, beleértve a nemzetközi örökbefogadást is

Az örökbefogadást kérelmező személy örökbefogadási kérelmet nyújt be a megyei kormányzó testület részére. Ha a megyei kormányzó testület úgy véli, hogy az örökbefogadáshoz szükséges feltételek teljesülnek, az örökbefogadást kérelmező személy örökbefogadási kérelmet nyújt be a bíróság részére. Az örökbefogadási kérelmet az örökbe fogadandó gyermek lakóhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Ha az örökbefogadó szülő vagy a gyermek lakóhelye nem Észtországban található, a bíróság nem dönthet az örökbefogadásról az észt köztársaság szociális ügyekért felelős minisztériumának felügyelete alá tartozó nemzetközi örökbefogadási bizottság jóváhagyása nélkül. A 10. életévét betöltött gyermek csak a gyermek jóváhagyásával fogadható örökbe.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Észtországban (469 Kb) en

Utolsó frissítés: 31/07/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Görögország

1. A gyermek cselekvőképessége

Görögországban a büntethetőség alsó korhatára 15 év. Az a 12 és 15 év közötti gyermek, aki jogsértést követ el, jogosult panasszal élni a közigazgatási határozattal szemben; ha betölti 17. életévét, e jogot kizárólag a gyermek gyakorolhatja.

A saját jogon való keresetindítás alsó korhatára 15 év a foglalkoztatás területén, 18 év a menekültüggyel, migrációval, közigazgatási szankciókkal és egészségüggyel összefüggésben, 12 év az örökbefogadási ügyekben, 16 év a nemperes eljárásokban és 18 év minden más ügyben, kivéve, ha a gyermek korlátozottan cselekvőképesnek minősül.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

Görögországban valamennyi elsőfokú és fellebbviteli bíróságon van kiskorúakkal foglalkozó büntetőbíró, nyomozási bíró és ügyész, akik kifejezetten a kiskorúakat érintő büntetőügyekre szakosodtak. A kiskorúak büntetőbíráiból álló fiatalkorúak bírósága tárgyalja a kiskorú elkövetők ügyeit.

Emellett a kiskorúakat védi a valamennyi elsőfokú bíróságon felállított, „Kiskorúak védelméért felelős társaság”, amelynek tagjai bírák, ügyészek, szociológusok, tanárok stb.

Emellett vannak családjogi bírákból álló, szakosított tanácsok is valamennyi elsőfokú és néhány fellebbviteli bíróságon. E bírák a családjogi ügyek tekintetében olyan értelemben szakosodott bírák, hogy polgári jogi bíróként eljárva csak családjogi ügyeket tárgyalnak. E feladatokat 2 és 4 év közötti időszakra szignálják rájuk.

A közigazgatási igazságszolgáltatás tekintetében nincsenek külön előírások vagy intézmények a családjogra és a kiskorúakra nézve.

3. Több területet érintő kérdések

A szociális szolgálatok és a családjogi bíróságok szorosan együttműködnek minden szinten. A bírák részére jelentések készülnek, és pszichológusokkal szervezett tanácskozásokat tartanak annak érdekében, hogy az ügy már érett szakaszban jusson el a bíróság elé. Szükség esetén a bíróság azt is kérheti a gyermektől és/vagy annak szüleitől, hogy szakember által elvégzett speciális vizsgálaton vegyenek részt annak érdekében, hogy az életkörülményeket és a családi környezetet alaposan megvizsgálhassák.

4. Szakemberképzés

Az alap jogászképzés nem terjed ki más jogterületektől elkülönülten a családjogra Mindazonáltal a családjog részét képezi az olyan testületek, mint a nemzeti bírói iskola, az igazságügyi minisztérium, az ügyvédi kamara, az egyetemek stb. által szervezett rendszeres képzéseknek, és azokat a bírákat és ügyészeket, akik e területre szakosodtak, arra ösztönzik, hogy vegyenek részt e figyelemfelkeltő tevékenységekben.

A határon átnyúló képzést a rendes csatornákon, azaz az Európai Igazságügyi Képzési Hálózaton, az Európai Jogi Akadémián vagy más testületeken vagy intézményeken keresztül biztosítják, amelyek európai szinten foglalkoznak jogi képzéssel.

5. A gyermek mindenek felett álló érdeke

Valamennyi meghozandó intézkedést, valamint az állami szervek vagy intézmények és a bíróságok által elfogadott fellépést a gyermek mindenek felett álló érdeke figyelembevételének elvével összhangban kell meghozni. A bíróságon a bírótól függ e fogalom esetről esetre való alkalmazása.

6. Jogorvoslati lehetőségek

A felnőttekhez hasonlóan a gyermekek is rendelkeznek valamennyi jogosultsággal, és tájékoztatást kapnak valamennyi olyan eljárásról, amelybe büntető- vagy polgári jogi ügyben való érintettségük miatt bevonódhatnak. Különösen a büntetőeljárásban az ügyész „felfüggeszti” a büntetőeljárást a gyermek meghallgatása után, ha ezzel elkerülhető, hogy helyrehozhatatlan károkat idézzen elő a gyermek személyiségében.

7. Családi élet

A görög jog alapján egy adott gyermek örökbefogadásában érintett személyeknek a gyermek lakóhelye szerinti elsőfokú bírósághoz kell fordulniuk annak törvényes jóváhagyásáért. A biológiai szülőknek a tanácsban eljáró bíróság előtt jóváhagyásukat kell adniuk a gyermeküknek a kérelmezők általi örökbefogadásához. Ha az örökbefogadandó gyermek elérte a 12. életévet, az ő egyetértése is szükséges. Tanúnak kell igazolnia a tárgyaláson a bíróság előtt, hogy a kérelmezők alkalmasak az adott gyermekről való gondoskodásra és annak felnevelésére, figyelembe véve többek között a képesítéseiket és a pénzügyi forrásaikat. Ugyanez érvényes a nemzetközi örökbefogadásra is. Ezt az eljárást a görög polgári törvénykönyv 1542. és azt követő cikkei, valamint a görög polgári perrendtartás 800. cikke tartalmazzák.

Létezik kiskorúak és felnőttek örökbefogadása is. A felnőttek örökbefogadása kivételes, és csak a negyedik rokonsági fokig terjedő rokonokra (azaz unokatestvérek) vonatkozik (a görög polgári törvénykönyv 1579. cikke). Emellett a házas felnőtt személyeket csak a házastárs egyetértésével lehet örökbe fogadni (a görög polgári törvénykönyv 1583. cikke).

A gyermek lakóhelye szerinti elsőfokú bíróság többtagú tanácsa rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel az örökbefogadásra irányuló nemzeti és nemzetközi bírósági eljárás lefolytatása tekintetében (a polgári perrendtartás 800. cikke). Különösen a nemzetközi örökbefogadás esetére állították fel az országok közötti örökbefogadás központi hatóságát, amely a görög munkaügyi minisztérium felügyelete alá tartozik (a 3868/2010. sz. törvény 19. cikke).

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Görögországban (326 Kb) en

Utolsó frissítés: 25/04/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Spanyolország

A spanyol alkotmány 12. cikke a 18. életévben állapította meg a spanyol állampolgárok nagykorúságának korhatárát. Spanyolországban kiskorúnak /gyermeknek minősülnek a18 éven aluli személyek.

1. A gyermek cselekvőképessége

Spanyolországban a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára 18 év.
Csak a nagykorúsított kiskorúak jogosultak önálló keresetindításra. Általánosságban a nagykorúság a 18. életév betöltésével vagy bírói engedély, szülői engedély vagy házasság révén a 16. életév betöltésével szerezhető meg. Néhány tartományban a nagykorúság a 14. életév betöltésével is megszerezhető.
A büntetőjogi felelősség alsó korhatára 14 év Spanyolországban a kiskorúak büntetőjogi felelősségéről szóló törvény szerint. A büntetőjogi felelősség alsó korhatárát (Spanyolországban 14 év) el nem érő gyermekekre alkalmazott intézkedések önkéntesen választhatók, vagy az állami gondozásba vétel körébe tartoznak.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

Fiatalkorúak bírósága: a *Juzgados de menores* néven ismert különös bíróságok bírálják el a 14 és 18 év közötti személyek által elkövetett bűncselekményeket és szabálysértéseket a kiskorúak büntetőjogi felelősségéről szóló, 2000. január 12i 5/2000. sz. sarkalatos törvénnyel összhangban. A gyermek elkövetőkkel szemben indított büntetőeljárást szakosodott bírák/ügyészek folytatják le.
Az ügyészi hivatal felelős a törvény által a kiskorúak részére elismert jogok védelméért. A 14 és 18 év közötti fiatalkorú elkövetőkkel szemben alkalmazható intézkedéseket külön törvény (a kiskorúak büntetőjogi felelősségéről szóló, január 12i 5/2000. sz. sarkalatos törvény) tartalmazza.
Amennyiben az elkövető 14 éven aluli, nem a gyermekek büntetőjogi felelősségéről szóló említett sarkalatos törvény, hanem a polgári törvénykönyv különös cikkei és a hatályos szabályozás egyéb rendelkezései alkalmazandók.
A gyermekeket tanúként vagy áldozatként érintő ügyekben a rendes bíróságok járnak el, törvény különös biztosítékokat ír elő a gyermek életkorának megfelelően, például a legsérülékenyebb gyermekek meghallgatása szakosított pszichológusnál történik, amelyről felvétel készül annak érdekében, hogy elkerüljék a bíróság előtti megismétlésének szükségességét, és minden esetben elkerülhetővé teszi a gyermek és az állítólagos elkövető szembesítését.
Polgári igazságszolgáltatás: A rendes polgári bíróságok (*Juzgados de Primera Instancia*) foglalkoznak a gyermekek követeléseivel a polgári eljárásról szóló jogszabályok értelmében, vannak emellett szakosított bíróságok, amelyek kizárólag családjogi ügyekkel foglalkoznak, ezek a családjogi bíróságok (*Juzgados de Familia*).
Az ügyészi hivatal a gyám kirendeléséig jogosult részt venni azokban a polgári peres eljárásokban, amelyek gyermekeket vagy fogyatékkal élő személyeket érintenek.
Noha a kiskorúak általánosságban nem indíthatnak önállóan polgári peres eljárást, a törvény úgy rendelkezik, hogy meg kell őket hallgatni, amennyiben az intézkedés érintheti az érdekeiket, és kellő érettséggel rendelkeznek, valamint minden esetben, ha 12. életévüket betöltötték, vagy annál idősebbek.
A különválás vagy a házasság felbontása esetén a bíróság mindig figyelembe veszi a gyermek mindenek felett álló érdekét az eljárásban.
Az alábbi területekre vonatkoznak a gyermekeket érintő közgazgatási peres eljárások: gyermekvédelem, örökbefogadás, menedékjog, bevándorlás, egészség, oktatás, közigazgatási szankciók.

3. Jogi és politikai intézkedések annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő ügyeket indokolatlan késedelem nélkül bírálják el

Általánosságban és valamennyi terület tekintetében, a kiskorúakat érintő eljárások elhúzódásának elkerülése érdekében a bírósági vagy közigazgatási eljárásban a kiskorúak megjelenése vagy meghallgatása a kiskorúak jogi védelméről szóló, 1996. január 15i 1/1996. sz. sarkalatos törvény alapján elsőbbséget élvez, azokat a helyzetüknek és a fejlettségi szintjüknek megfelelő módon kell lefolytatni, szükség esetén képzett szakemberek vagy szakértők segítségével, a magánéletüket tiszteletben tartva és az általuk érthető nyelvet használva, elérhető formában és a körülményekhez igazítva, tájékoztatva őket mind a kérdések tartalmáról, mind a kifejtett véleményük következményeiről, teljes mértékben tiszteletben tartva minden eljárási biztosítékot.
Büntetőügyek; a jogi és politikai intézkedések a körülmények függvényében változnak: gyermek áldozatként és gyermek elkövetőként.
Polgári igazságszolgáltatás: a felperesek védelmi intézkedések meghozatalát kérhetik a bíróságtól. A gyermekek főszabályként nem kérhetik saját jogon védelmi intézkedések elrendeléséta bíróságtól, és törvényes képviselőjük segítségét kell igénybe venniük.
Amikor a családjogi eljárás gyermeket érinti, általában az ítéletet megelőzően kell védelmi intézkedéseket hozni az érintett gyermek mindenek felett álló érdekének megfelelően, így a felügyeleti jogra, élelmezésre, láthatási jogra, pénzügyi támogatásokra stb. vonatkozóan.

4. A gyermeket érintő támogatási formák és eljárások, valamint a gyermek mindenek felett álló érdeke

A spanyol szabályozás tartalmaz néhány olyan fontos rendelkezést, amely megerősíti a kiskorúak jogainak gyakorlását megkönnyítő intézkedéseket, és a *külföldi kiskorúakra* vonatkozóan megfelelő jogi keretet dolgoztak ki, elismerve, hogy a Spanyolországban lakóhellyel rendelkező kiskorúakat jogállásuktól függetlenül a spanyol állampolgárságú kiskorúakéval azonos feltételek mellett illetik meg az oktatáshoz, az egészségügyi és szociális ellátásokhoz való jogok. Az *állami szervek által védett kiskorúak* tekintetében az egészségügyi ellátással összefüggő biztosítotti jogállást hivatalból elismerik.
A közjogi szervek kötelesek biztosítani, hogy megvédjék az olyan veszélyeztetett csoportokat, mint a kísérő nélküli kiskorúak, a nemzetközi védelmet igénylő kiskorúak, a fogyatékkal élő gyermekek és a szexuális zaklatás, kizsákmányolás, gyermekpornográfia, emberkereskedelem áldozatai, valamint hogy a törvényben biztosított jogokat tiszteletben tartsák.
A kiskorúak jogi védelméről szóló, 1996. január 15i 1/1996. sz. sarkalatos törvény a közigazgatási fellépést vezérlő elvként többek között a gyermekeknek az erőszak valamennyi formájával szembeni védelmét határozza meg, ideértve a családon belüli erőszakot, a nemi erőszakot, az emberkereskedelmet és a női nemi szervek megcsonkítását is. A családon belüli erőszak gyermek áldozatainak védelme a gyermekek és fiatalkorúak védelméről szóló, 2015. július 28i új törvény egyik alappillérét képezi.
Az igazságügyi minisztérium vagy az autonóm közösségek felügyelete alá tartozó egységekként az áldozatsegítő irodák rendelkeznek hatáskörrel e kérdésben. Ezek az irodák végzik az áldozatok egyéni értékelését a különös védelmi igényük megállapítása érdekében, és segítik az áldozatot a jogi, pszichológiai és szociális területeken, hogy elsődlegesen csökkentsék, másodlagosan pedig megelőzzék az áldozattá válást. Gyermekek támogatására irányuló szolgáltatásokat nyújtanak.
A gyermekeknek a bírósági eljárásban való érintettsége tekintetében; a spanyol szabályozás elismeri a kiskorúak azon jogát, hogy minden ügyben meghallgassák őket, életkor, fogyatékosság vagy bármely egyéb körülmény alapján történő hátrányos megkülönböztetés nélkül, mind a családban, mind az olyan érintett közigazgatási, bírósági vagy közvetítési eljárásban, amely olyan határozat meghozatalához vezet, amely érinti a személyi, családi és szociális környezetüket, életkoruktól és érettségüktől függően tiszteletben tartva álláspontjukat. Ennélfogva a gyermeknek érthető nyelven és a körülményeikhez igazodó egyszerű formában meg kell kapnia minden olyan információt, amely lehetővé teszi számára e jog gyakorlását.
Tekintettel arra, hogy a „gyermek mindenek felett álló érdekének” elve elsőbbséget élvez, figyelembe véve, hogy: alapvető jog, az értelmezés általános elve és az eljárás elve; a spanyol szabályozás (a kiskorúak jogi védelméről szóló, 1996. január 15i 1/1996. sz. sarkalatos törvény) előírja, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekében kell meghozni minden intézkedést, és biztosítja különösen a gyermek magánéletének védelmét.
Az az általános elv, hogy minden egyes gyermek tekintetében egyénileg kell értékelni és meghatározni a mindenek felett álló érdekét, figyelembe véve az őt érintő valamennyi körülményt.
A gyermek mindenek felett álló érdekének meghatározását és annak szempontját a kiskorúak jogi védelméről szóló, 1996. január 15i 1/1996. sz. sarkalatos törvény 1. cikke szabályozza és részletezi.

5. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása

Gyermek mint elkövető: A gyermekekre vonatkozó büntetőjogi szabályozás végső célja a társadalomba való beilleszkedésük. A beilleszkedést oktatási intézkedések és szakosított személyzet segítik elő. A bírósági eljárást követően nagyrészt az autonóm közösségek feladata a gyerekbarát igazságszolgáltatás biztosítása, amely közösségek elsődlegesen a beilleszkedést elősegítő intézkedésekért, a közösségi szolgálatért vagy az oktatásért felelősek.
Gyermek mint áldozat: A bűncselekmények áldozatainak minősülő gyermekeket az adott esethez igazodó szociális szolgálatok segítik.
Polgári igazságszolgáltatás:
A gyermekek (mivel nem cselekvőképesek) a törvényes képviselőik útján vehetnek részt félként a polgári bírósági eljárásban, és ennélfogva így értesítendők valamennyi bírói határozatról és kérhetik a bírósági ítélet végrehajtását, ha nem minősülnek nagykorúsított kiskorúnak.
Alperesként: A gyermekek felelősek lehetnek az általuk kötött szerződések megszegéséért, és a saját vagyonukkal felelnek érte.

6. Jogorvoslati lehetőségek

Fontos megjegyezni, hogy a spanyol jog szerint mindkét szabályozás hozzáférést biztosít olyan eszközökhöz, mint a gyermek jogainak biztosítására irányuló intézkedések a szülővel fennálló érdekellentét esetén, ugyanez érvényes valamennyi területen.
Büntető igazságszolgáltatás:
A vád elejtéséről szóló határozat esetén való fellebbezés: Széles jogi keretet biztosítanak a kiskorú áldozat védelme érdekében Spanyolországban, 4/15. sz. törvény.
Valamennyi gyermek jogosult a tájékoztatásra, panasztételre, fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem benyújtására és kártérítés/kárenyhítés iránti igény előterjesztésére a büntetőeljárás során vagy azt köbvetően, ha a gyermek volt az áldozat. Megfelelő anyagi helyzet hiányában valamennyi gyermek jogosult ingyenes jogi segítség igénybevételére.
Polgári igazságszolgáltatás:
Jogai védelmére és biztosítására a gyermek:
Védelmet és gyámságot kérhet az illetékes közjogi szervtől
Tájékoztathatja az ügyészt a helyzetről
Panaszt nyújthat be az ombudsmanhoz
Kérheti a hatóságoktól az elérhető szociális forrásokat
Jogi segítséget kérhet, és védő kirendelését igényelheti
Egyéni panasszal élhet a gyermekjogi bizottságnál
Érdekellentét esetén a törvény gyám kirendeléséről rendelkezik.
A polgári bíróságokhoz jogorvoslati kérelem nyújtható be a kiskorúak védelmére vonatkozó közigazgatási határozatokkal szemben.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Spanyolországban (606 Kb) en

Utolsó frissítés: 17/01/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Franciaország

1. A kiskorúak cselekvőképessége

A francia jog alapján a 18 éven aluli kiskorúak nem rendelkeznek cselekvőképességgel. Jogaik gyakorlása során törvényes képviselőiknek (rendszerint szüleiknek) kell képviselniük őket. A kiskorúakat – életkorukhoz és ítélőképességükhöz mérten – minden őket érintő vagy rájuk nézve jelentőséggel bíró döntésbe be kell vonni.

2. A megfelelő eljárásokhoz való hozzáférés

Szakosított személyzet, különösen a kiskorúak bíróságának szakosított bírái felelősek a gyermekeket érintő ügyek elbírálásáért. A fiatalok jogi védelméért felelős szolgálat (*Protection judiciaire de la jeunesse*) és a felhatalmazott szervezetek beavatkozhatnak a kiskorúakat érintő eljárások során.
A törvény lehetővé teszi, hogy kiskorú jogvitát indítson a szülei ellen. Ebben az esetben egy független személyt jelölnek ki eseti gondnoknak.
Büntetőügyekben a kiskorúak szülői engedély nélkül jogosultak ügyvédhez fordulni. A jogi segítségnyújtás ingyenes. Az ügyvédek minősülnek az információkhoz való hozzáférés első pontjának, és a kiskorúakat illetően támogató és védelmező szerepet töltenek be. Kérhetik, hogy: az ítéletet zárt ülésen hozzák meg; hogy a kiskorút úgy helyezzék el, hogy ne lássa a vádlottat; hogy további kiegészítő orvosi vizsgálatok helyett az ügyirat áttanulmányozására kerüljön sor; és hogy bizonyos nyomozati cselekményekre (például *szembesítés*) egyáltalán ne kerüljön sor.
— Amennyiben a kiskorú az alperes vagy az eljárás egyik fele, és valamely joga sérül, az eljárás vagy az őrizetbe vétel megszüntethető. A kiskorúak (10 éven felüliek) speciálisan képzett szakemberek felügyelete mellett vehetők őrizetbe a kiskorúak részére fenntartott épületekben.
— Amennyiben a kiskorú tanú valamely ügyben, a bíráknak és a bűnügyekkel foglalkozó rendőröknek figyelembe kell venniük a kiskorúak sebezhetőségét. A 16 éven aluli kiskorúaknak nem kell esküt tenniük.
— A kiskorú áldozatokat különös védelem illeti meg. Emellett ha a kiskorú felperes a polgári eljárásban, követelheti elszenvedett kárának megtérítését. Ha az elítélt elkövető fizetésképtelen, az áldozat kárenyhítést kaphat a garanciaalapból (a körülmények függvényében), a bűncselekményekkel összefüggő sérülésekért járó kárenyhítésért felelős tanácstól (CIVI) és/vagy a bűncselekmények áldozatait segítő szolgálattól (SARVI).
A polgári jogi ügyekben a kiskorúakat főszabály szerint törvényes képviselőjük képviseli. Gondnokot jelölnek ki, ha érdekellentét áll fenn a kiskorú és szülei között. A szülőknek 15 napjuk van arra, hogy a gondnok kijelölését megtámadják.
Bizonyos esetekben a törvény kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a kiskorúak önállóan is eljárhatnak. Így önállóan nyújthatnak be különösen eskü alatt tett nyilatkozat iránti kérelmet származás megállapítása céljából , nagykorúság megállapítása iránti kérelmet és kísérő nélküli külföldi kiskorúak állampolgárságának megállapítása iránti kérelmet, valamint a veszélyeztetett kiskorúak önállóan járhatnak el az oktatási támogatással kapcsolatban.

3. Kiskorúakat érintő ügyekben a határidők csökkentésére irányuló jogszabályok és intézkedések

Büntetőügyekben az ügyész elrendelheti a kiskorúnak a kiskorúak bírósága előtti azonnali megjelenését annak érdekében, hogy a meghallgatásra 10 napon, de legkésőbb 2 hónapon belül sor kerüljön. Erre az eljárásra meghatározott jogsértésekkel összefüggésben, valamint a kiskorú életkorától és a kiszabható büntetéstől függően csak akkor van lehetőség, ha további nyomozás nem szükséges. Emellett a korai megjelenés lehetővé teszi az ügyész számára, hogy egy, de legkésőbb 3 hónapon belül meghallgatást rendeljen el a kiskorúak bírósága előtt.
Polgári jogi ügyekben nincs különös előírás az elsőfokú eljárás felgyorsítására vonatkozóan a kiskorúakat érintő ügyekben, de a kiskorúak bírósága által hozott határozattal szembeni fellebbezés esetén a törvény úgy rendelkezik, hogy az ügyet elsőbbséggel kell tárgyalni.

4. Különös mechanizmusok és eljárások a gyermek támogatása és mindenek felett álló érdeke érdekében

A kiskorú érdekei központi jelentőséggel bírnak a gyermekeket érintő bírósági eljárásban. A törvény többször megerősíti, hogy a bíráknak a gyermek érdekei védelmének elsődleges szempontja alapján kell megindokolniuk határozataikat. Figyelembe kell venniük a gyermek családi, szociális és gazdasági helyzetét, valamint kifejtett véleményét. Mindazonáltal nincs olyan előírás vagy iránymutatás, amely meghatározná a gyermek mindenek felett álló érdekét.
A büntetőügyekben a tartományi hatóságok értesítik az igazságügyi hatóságokat amennyiben a kiskorú bizonyítottan vagy vélelmezhetően rossz bánásmódban részesült. Ha a kiskorú szexuális zaklatás áldozatává vált, az ügyész haladéktalanul tájékoztatja a kiskorúak bíróságát, és kéri a gyermek támogatását és rehabilitációját.
A szakmai titoktartásból eredő kötelezettségeket nem kell alkalmazni a kiskorúakkal szembeni zaklatás vagy jogfosztás eseteiben. A kiskorúakkal szemben elkövetett számos bűncselekmény elévülési ideje hosszabb, amely csak az áldozat nagykorúvá válásának napján kezdődik. A kiskorú vádlottat érintő kihallgatást zárt ülésen kell megtartani. Az ülésen elhangzottak közzététele tilos.
Polgári jogi ügyekben a kiskorúak bírósága felelős a rehabilitáció biztosításáért, ha a kiskorú veszélyben van. Emellett a polgári törvénykönyv széles hatáskört ruház a családjogi bírákra, akik «különös figyelmet fordítanak a gyermekek érdekei védelmének biztosítására».

5. A kiskorúakat érintő határozatok végrehajtása

Büntetőügyekben a kiskorú szüleit és ügyvédjét közvetlenül bevonják valamennyi intézkedés végrehajtásába. Számos intézkedést rendelhet el a kiskorúak bírósága vagy a nyomozási bíró a nyomozás szakaszában (a 10 és 18 év közötti kiskorúak esetében: állami gondozásba vételre irányuló intézkedések, próbaidő, helyreállítás vagy napközbeni tevékenységek; a 13 és18 év közötti kiskorúak esetében: a bírósági eljárás előtti őrizetbe vétel, bírósági felügyelet és elektronikus monitoring rendszer felhasználásával elrendelt házi őrizet).
A kiskorúak bírósága elrendelheti a 10 és 18 közötti kiskorúak családjukba való visszahelyezését, a helyreállítást, a próbaidő melletti felfüggesztést, a napközbeni tevékenységeket, az állami gondozásba vételt vagy a bírósági védelmet. A 13 és 18 év közötti kiskorúak esetében a bíróság elmarasztalásról vagy figyelmeztetésről is dönthet, elrendelhet helyreállítási tevékenységet, napközbeni tevékenységet (amely a 16 és 18 év közötti kiskorúak esetében közösségi szolgálatot jelent), próbaidőt vagy bírósági védelmet. A **10 és 18 év közötti kiskorúakkal szemben** büntetés is kiszabható: bizonyos helyekre való belépés tilalma, bizonyos személyekkel való találkozás tilalma, elhelyezés és utolsó lehetőségként **a 13 éven felüli kiskorúak** esetében szabadságvesztés (a fogvatartási központ kiskorú egysége vagy a fiatalkorú elkövetők intézete; szakosított szociális munkások jelenléte szükséges).
Polgári jogi ügyekben a szülői felelősség, a tartásdíj vagy a veszélyeztetett kiskorúak védelme tárgyában hozott határozatok azonnal végrehajthatók. A gyermek ítélőképességének függvényében a legtöbb esetben a szülőknek kell végrehajtaniuk az ítéletet. A szülőkkel való érdekösszeütközés esetén és olyan esetekben, amikor a bíróság még nem határozott a kérdésben (pl. gyám kirendelésével), a gondnok felel a kiskorú érdekében álló intézkedések megtételéért.

6. Örökbefogadás

Az örökbefogadás több szakaszból áll: jóváhagyás kérelmezése, a gyermek és az örökbefogadó közötti találkozás és kapcsolat, valamint a szülő-gyermek kapcsolat létrehozására irányuló jogi eljárás. Kétféle örökbefogadás létezik Franciaországban: egyszerű örökbefogadás (a szülő és gyermek közötti meglévő kapcsolat fennmaradása) és teljes örökbefogadás (csak 15 éven aluli gyermek esetében; a szülő és gyermek közötti eredeti kapcsolatnak az örökbefogadó szülőkkel való kapcsolattal való felváltása).
A legfelsőbb bíróság (*Tribunal de Grande Instance*) rendelkezik hatáskörrel mindkét esetben, és az örökbefogadás csak akkor hagyható jóvá, ha az a kiskorú érdekében áll. A 13 éven felüli kiskorúnak hozzá kell járulnia az örökbefogadáshoz.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Franciaországban (749 Kb) fr

Utolsó frissítés: 30/07/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Horvátország

A gyermekek jogképessége

A gyermekek Horvátországban általános jogképességgel (jogaik és kötelezettségeik lehetnek) és perbeli jogképességgel (alperesként és felperesként részt vehetnek jogi eljárásokban) rendelkeznek. A gyermekek csak akkor szereznek ügyleti jogképességet (szerződéskötési képességet és joghatások kiváltására való képességet, amellyel általában 18 éves koruktól rendelkeznének), ha házasságot kötnek, szülővé válnak (16 éves kortól), vagy munkaszerződést kötnek (15 éves kortól).

Különleges eljárásokhoz való hozzáférés

A következő érdekelt felek vehetnek részt a gyermekeket érintő **büntetőeljárásokban**:
a gyermekvédelmi ombudsman (*pravobranitelj za djecu*),
a Belügyminisztérium szakosodott rendőrtisztjei, akiket kiképeztek a bűncselekményt elszenvedő és a bűncselekményt elkövető gyermekekkel való foglalkozásra,
a fiatalkorúak bírósága és a gyermekeket érintő büntetőeljárásban ítélkező bírák,
az ügyészségen belül működő ifjúsági ügyész,
a gyermekeket érintő eljárásokra szakosodott ügyvédek, akiket szükség szerint a bíróság elnöke nevez ki a Horvát Ügyvédi Kamara (*Hrvatska odvjetnička komora*) listájáról (általában védőügyvédként),
a szociális munkások, akiknek kiterjedt szerepük van a gyermekeket érintő büntetőeljárásban,
a gyermekklinikák és a gyermekkórházak,
különböző szakosodott nem kormányzati szervezet, nem jogi szakértő segítő (a fiatalkorúak bíróságán és az államügyészi hivatalban), önkéntesek stb.
A gyermekek és a kiskorúak (23 éves korig) olyan bírósági eljárásban való részvételét, amelyben a gyermek vagy a kiskorú elkövetőként áll bíróság elé, a fiatalkorúak bíróságairól szóló törvény (*Zakon o sudovima za mladež*) szabályozza.
A városi bíróságok (*općinski sudovi*) polgári eljárásokat folytatnak le, köztük gyermekeket érintő eljárásokat is, mivel nem hoztak létre külön bíróságot a kizárólag gyermekeket és kiskorúakat érintő jogviták elbírálására. A városi bíróságok bírálják el első fokon a tartással, a házasság fennállásával, érvénytelenítésével és felbontásával, az anyaság és apaság megállapításával vagy vitatásával, valamint a gyermek elhelyezésével és a szülői felelősséggel kapcsolatos ügyeket.
A Szociális Gondozóközpontok (*Centri za socijalnu skrb*) olyan állami szervek, amelyek a gyermekek védelme és támogatása érdekében működnek; ezek a szervek a bírósági határozatokat is befolyásolhatják. A bírósági eljárásokban a Szociális Gondozóközpont félként vagy beavatkozóként is részt vehet. Mivel jelentős szerepet töltenek be a gyermek bírósági eljárásban való védelmében, e központok számos lehetőséggel rendelkeznek a gyermek mindenek felett álló érdeke védelmének támogatására.

A gyermekvédelmi ombudsman kizárólag a parlamentnek felelős, független hatóság, amelynek feladata a gyermekek jogainak és érdekeinek védelme, e jogok nyomon követése és előmozdítása.
Nem hoztak létre olyan külön bíróságokat vagy intézményeket, amelyek kizárólag a gyermekek és kiskorúak jogaival foglalkoznának a közigazgatási eljárásokban. A meglévő közigazgatási bíróságok (*upravni sudovi*) általános hatáskörrel rendelkeznek valamennyi közigazgatási jogvita – köztük a gyermekeket/kiskorúakat érintő ügyek – elbírálására.
A gyermeket vagy kiskorút mint terheltet vagy sértettet érintő büntetőeljárásokban részt vevő valamennyi illetékes hatóságnak sürgősséggel kell elvégeznie a munkáját az eljárás mielőbbi befejezése érdekében. A fiatalkorúak bíróságairól szóló törvény (*Zakon o sudovima za mladež*) szerint a fiatalkorúakkal vagy fiatal felnőttekkel szembeni, illetve a gyermekek jogi védelmével kapcsolatos büntetőeljárások sürgősek, azokat indokolatlan késedelem nélkül meg kell indítani, és meg kell hozni a vonatkozó határozatokat. A fiatalkorú elkövetőkkel szembeni bírósági eljárások, valamint a rendőrség és az ügyészség által folytatott nyomozások és eljárások sürgősek.
A fiatalkorúakkal szemben hozott szankciók késedelmes végrehajtását a minimális szintre kell szorítani; a bíróság feladata, hogy a bírósági határozat jogerőre emelkedése után – ha a végrehajtásnak nincs jogi akadálya – haladéktalanul megkezdje ezeket az eljárásokat.
Azok az eljárások, amelyekben a gyermek személyes jogairól kell határozni, sürgős minősítésűek, ezért ezekben az első tárgyalást az eljárás megindításától számított 15 napon belül meg kell tartani. Az ideiglenes intézkedésekre, a szülői felügyeletre és a gyermekkel való személyes kapcsolatra vonatkozó eljárásokban hozott határozatokat, valamint a gyermek visszaküldéséről szóló határozatokat az eljárás megindításától számított harminc napon belül meg kell hozni és ki kell hirdetni. A másodfokú bíróságnak a fellebbezés beérkezésének napjától számított 30 napon belül meg kell hoznia és ki kell hirdetnie határozatát.
A büntető perrendtartásról szóló törvény (*Zakon o kaznenom postupku*) szerint, ha a bűncselekmény sértettje gyermek vagy kiskorú, a sértett jogosult arra, hogy a büntetőeljárásban meghallgassák, tanúskodjon és az eljárásban részt vegyen. Ezen túlmenően a gyermekek és kiskorúak jogosultak arra, hogy tájékoztatást kapjanak a releváns tényekről, bizonyítékot nyújtsanak be a bűncselekménnyel és a büntetőeljárással kapcsolatban, és fellebbezzenek. A bírósági tárgyalás során joguk van kérdéseket feltenni a gyanúsítottaknak, a tanúknak és a szakértő tanúknak, valamint közölni észrevételeiket és magyarázatukat a tanúvallomással kapcsolatban.
A gyakorlatban a gyermekvédelmi eljárásban részt vevő szakértők felmérik a gyermek mindenek felett álló érdekét, és gyermekvédelmi intézkedést javasolhatnak a bíróságnak. A gyermek mindenek felett álló érdekének felmérése a szociális munkások, pszichológusok, tanárok és más személyek elvein és munkamódszerein alapul.
A gyermekek jogainak gyakorlásáról szóló európai egyezménynek való megfelelés biztosítása érdekében a bíróság különleges képviselőt jelölhet ki a gyermek számára olyan esetben, amikor a szülői felelősség gyakorlója összeférhetetlenség miatt nem képviselheti a gyermeket. Az ilyen képviselő rendszerint ügyvéd, aki megfelelő tapasztalattal rendelkezik a gyermekeket érintő eljárások tekintetében. A különleges képviselő kijelölésére bizonyos, gyermek vagy kiskorú őrizetbe vételével, házasság felbontásával és örökbefogadással kapcsolatos bírósági eljárásokban, valamint a gyermek személyes jogainak és érdekeinek védelmére vonatkozó ügyekben kerülhet sor.
A gyermek mindenek felett álló érdekének védelme a horvát Alkotmányban foglalt elvek egyike; az Alkotmány kimondja – egyebek mellett –, hogy a szülők felelősek a gyermekeik felneveléséért, jólétéért és oktatásáért, valamint azért, hogy biztosított legyen a gyermek teljes és harmonikus személyes fejlődéshez való joga. A vonatkozó jogszabály értelmében az államnak különös gondot kell fordítania az árva gyermekekre és a szüleik által elhanyagolt kiskorúakra, továbbá mindenki köteles a gyermekek védelmére és arra, hogy a gyermekeknek okozott minden sérelmet bejelentsen a megfelelő hatóságoknak. A fiatal felnőttek, anyák és fogyatékkal élők különös védelemre jogosultak a munka világában. Mindenkinek azonos feltételek mellett kell tudnia részt venni az oktatásban. A kötelező oktatás ingyenességét törvény írja elő.

A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok végrehajtásának ellenőrzése

Horvátország elfogadta a bűncselekményért vagy bűntettért elítélt fiatalkorúakra kiszabott szankciók végrehajtásáról szóló törvényt (*Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje*).
A törvény célja, hogy meghatározza:
az elkövetett bűncselekmények miatt a gyermekre/kiskorúra kiszabott büntetések végrehajtásának feltételeit, különös tekintettel a javító intézkedésekre, a fiatalok számára biztonságos központban való fogva tartásra és a biztonsági intézkedésekre, valamint
a gyermek/kiskorú által elkövetett vétség miatt kiszabott büntetés végrehajtásának körülményeit.
Az illetékes Szociális Gondozóközpont képviselői jelentős szerepet játszanak annak biztosításában, hogy a bűncselekményt elkövető gyermekek/kiskorúak megfelelő bánásmódban részesüljenek.
A Szociális Gondozóközpont feladata továbbá, hogy beidézze a gyermekeket és elküldje őket a javító intézkedések teljesítésére, valamint megadja számukra a szükséges tájékoztatást és támogatást. A javító intézkedések célja a fiatalkorú elkövetők védelmének, gondozásának, segítésének, felügyeletének, valamint általános és szakoktatásának biztosítása, ezáltal befolyásolva a nevelésüket, általános személyiségfejlődésüket és felelősségérzetük javítását annak érdekében, hogy ne váljanak visszaesővé.
A javító intézkedések típusai: bírósági megrovás, különleges kötelezettségek (például bocsánatkérés a sértett fél felé; a bűncselekmény által okozott kár orvoslása, amennyire ez a gyermek számára lehetséges; a rendszeres iskoláztatásban való részvétel; ne mulassza el a munkát; a képességeinek és preferenciáinak megfelelő foglalkozásra felkészítő képzésen való részvétel; fogadjon el egy állást, és tartson ki mellette; jövedelmét a javító intézkedés irányítójának felügyelete és tanácsadása mellett használja fel; vegyen részt humanitárius szervezetek munkájában, illetve helyi vagy környezetvédelmi tevékenységekben; tartózkodjon bizonyos helyek látogatásától, bizonyos eseményeken való részvételtől vagy bizonyos személyek társaságától, akik rossz befolyással vannak rá; orvosi kezelés, illetve a kábítószer-függőség vagy egyéb függőség kezelésének elfogadása – a kiskorú törvényes képviselőjének hozzájárulásával; egyéni vagy csoportos pszichoszociális terápiában való részvétel egy ifjúsági tanácsadó központban; szakképzési tanfolyamon való részvétel; huzamosabb ideig nem hagyhatja el állandó vagy ideiglenes lakóhelyét a Szociális Gondozóközpont jóváhagyása nélkül; az illetékes gépjárművezetői vizsgaközponthoz kell irányítani KRESZ-vizsga letétele céljából; a sértettől való távolságtartás, illetve a sértett zaklatásának tilalma), külön gondozás és felügyelet, külön napközbeni gondozás és felügyelet egy javítóintézetben, javító-nevelő központba utalás, javítóintézetbe utalás, idegenrendészeti fogdába utalás, különleges javítóintézetbe utalás.
A fiatalok számára létesített biztonságos központban való fogva tartás a szabadságtól való megfosztás sajátos formája az ilyen fogva tartás kiszabásához szükséges feltételek, a fogva tartás időtartama és célja, valamint a büntetés korlátai tekintetében. Az idősebb fiatalkorú elkövetők (a bűncselekmény elkövetésekor 16. életévüket betöltött, de 18. életévüket még nem betöltött kiskorúak) fiatalok számára létesített biztonságos központban való fogva tartásra ítélhetők, ha legalább három év szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követtek el, és a bűncselekmény jellege és súlyossága, valamint a nagyfokú vétkesség miatt javító intézkedés nem alkalmazható.
A cselekvőképességgel nem rendelkező gyermekeket vagy kiskorúakat törvényes képviselőjük képviseli, aki tájékoztatja őket a bírósági határozatokról és a büntetés végrehajtásáról.

A büntetés-végrehajtási eljárás során a bíróságoknak jogukban áll védelmi intézkedéseket elrendelni annak érdekében, hogy a peren kívüli eljárás lefolytatását követően megvédjék a gyermekeket vagy kiskorúakat attól, hogy szükségtelen ártalmat szenvedjenek el. Ezek a védelmi intézkedések a következők: a gyermek szülőjével, nagyszülőjével, testvérével (illetve féltestvéreivel) vagy a gyermek házastársával való nem helyénvaló érintkezés korlátozása, vagy korlátozott érintkezés elrendelése az említettekkel.

Jogorvoslati lehetőségek

a) Büntetőeljárás

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a büntető perrendtartásról szóló törvény alkalmazandó rendelkezéseivel összhangban fellebbezzen az illetékes bíróság ítélete ellen. Amennyiben a bűncselekmény sértettjei gyermekek vagy kiskorúak, az ügyészhez, a vádlotthoz és a védőügyvédhez hasonlóan ők is fellebbezhetnek az elsőfokú bíróság ítélete ellen. A sértett fél a bíróságnak a büntetőeljárás költségeire vagy a kártérítési keresetre vonatkozó határozata tekintetében nyújthat be fellebbezést az ítélet ellen. Ha azonban az ügyész a büntetőeljárást magánvádlóként eljáró sértett féltől vette át, ez utóbbi bármilyen alapon fellebbezhet, amelynek alapján az ítélet megtámadható.

A kiskorúval szemben büntetést megállapító ítélet, a kiskorúval szemben javító intézkedést elrendelő határozat, valamint az eljárást felfüggesztő határozat ellen fellebbezésre jogosult valamennyi személy az ítélet vagy határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül nyújthat be fellebbezést. A védőügyvéd és az ügyész, a házastárs, az egyenesági rokon, az örökbefogadó szülő, a gyám, a testvér és a nevelőszülő fellebbezést nyújthat be a kiskorú érdekében, akár a kiskorú akarata ellenére is. A másodfokú bíróság csak akkor változtathatja meg az elsőfokú bíróság határozatát úgy, hogy szigorúbb szankciót állapít meg a kiskorúval szemben, ha a fellebbezés súlyosbítást kért.

b) Polgári eljárás

A bírósági eljárásban érintett gyermekek és kiskorúak a Polgári perrendtartásban (*Zakon o parničnom postupku*) és a polgári jogi kötelezettségekről szóló törvényben (*Zakon o obveznim odnosima*) meghatározott általános szabályok szerint panaszt, fellebbezést vagy keresetet nyújthatnak be.

Mivel a gyermekek és a kiskorúak általában nem rendelkeznek jogképességgel, helyettük és a nevükben szüleik vagy gyámjuk mint törvényes képviselőik tesznek konkrét jogcselekményeket. A gyermek törvényes képviselője jogosult arra, hogy a gyermek nevében megtegyen minden eljárási cselekményt, a fellebbezés benyújtását is beleértve. Az elsőfokú bíróság által hozott ítéletekkel szemben fellebbezés nyújtható be, a fellebbezés pedig felfüggeszti a vonatkozó bírósági határozat végrehajtását. Fellebbezés nyújtható be a polgári peres eljárásra vonatkozó rendelkezések lényeges megsértése, a tényállás téves vagy hiányos megállapítása, valamint az anyagi jog téves alkalmazása miatt. Az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés benyújtásának határideje általában az ítélet kézhezvételétől számított 15 nap.

Örökbefogadás

A családjogi törvény (*Obiteljski zakon*) az örökbefogadást a megfelelő szülői gondoskodást nélkülöző gyermekek családi és jogi gondozása és védelme speciális formájaként szabályozza, amely tartós kapcsolatot hoz létre a szülők és a gyermek között, és szülői felügyeletet biztosít az örökbefogadó szülőknek. Az örökbefogadó szülőknek horvát állampolgároknak kell lenniük (kivételes esetekben külföldi állampolgárok is lehetnek, ha ez a gyermek egyéni érdekét szolgálja), továbbá legalább 21 évesnek és az örökbefogadott gyermeknél legalább 18 évvel idősebbnek kell lenniük. Gyermeket házaspár vagy nem házas élettársak közösen, vagy az egyik házastárs/élettárs egyedül is örökbe fogadhat – a másik házastárs/élettárs hozzájárulásával –, ha a másik házastárs/élettárs a gyermek másik szülője vagy örökbefogadó szülője, továbbá nem házas vagy élettársi kapcsolatban nem élő személy is fogadhat örökbe gyermeket.

Gyermek örökbefogadására a gyermek 18. életévének betöltéséig van lehetőség, ha az örökbefogadók megfelelnek az örökbefogadás törvényi követelményeinek, és az örökbefogadás a gyermek jólétét szolgálja. A 12. életévét betöltött gyermeknek írásban hozzá kell járulnia az örökbefogadáshoz.

Az örökbefogadási eljárást a jövőbeli örökbefogadó szülők állandó vagy ideiglenes tartózkodási helye szerinti szociális gondozóközpont folytatja le.

Ha az örökbefogadó szülő vagy a gyermek külföldi állampolgár, akkor az örökbefogadásra csak a szociális jólétért felelős minisztérium előzetes jóváhagyásával kerülhet sor.

Utolsó frissítés: 19/05/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Ciprus

1. A gyermek cselekvőképessége

Cipruson a büntethetőség alsó korhatára 14 év. Valamennyi ügytípus esetében a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára 18 év.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

2.1. Büntető igazságszolgáltatás

Általánosságban a gyermek nem rendelkezik perbeli cselekvőképességgel a perindításhoz, és így csak szülei vagy gyámja révén nyújthat be keresetet.

Ami a bíróságokat illeti, jelenleg azokkal a büntetőügyekkel, amelyekben az áldozat egy gyermek, a rendes büntető bíróságok foglalkoznak. Mindazonáltal léteznek a gyermekek szempontjait figyelembe vevő rendelkezéseket tartalmazó különös törvények a gyermek áldozatok/tanúk védelme érdekében.

2.2. Polgári igazságszolgáltatás

Nincsenek olyan speciális intézmények, amelyek gyermekekkel foglalkoznának a polgári bírósági eljárásokban.

2.3. Közigazgatási peres eljárás

A munkaügyekért, jólétért és társadalombiztosításért felelős minisztérium szociális jóléti szolgálata nyújt segítséget a gyermekek védelméhez, és nyújt támogatást a gyermekeknek a bírósági eljárásban. A szociális jóléti szolgálat valamennyi szolgáltatása és intézkedése prioritásként kezeli a gyermek mindenek felett álló érdekét.

2.4. Jogi és politikai intézkedések annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő ügyeket indokolatlan késedelem nélkül bírálják el

Nincs határidő az eljárás megindítására vagy lezárására függetlenül attól, hogy az eljárás gyermeket vagy felnőttet érint.

A rendes polgári ügyekben a bíróságok törekednek a gyermekeket érintő ügyeket a lehető legnagyobb mértékben prioritásként kezelni, figyelembe véve a nagy ügyterhet. Valamennyi ideiglenes intézkedés iránti kérelmet indokolatlan késedelem nélkül el kell bírálni.

2.5. A gyermekeket érintő támogatási eljárások

A polgári bírósági eljárások esetén nincs olyan hatályos rendelkezés, amely biztosítaná, hogy a bírósági helyiség alkalmas legyen a gyermek részére, és nem biztosított semmilyen pszichológiai vagy egyéb segítség, kivéve ha ilyen segítség iránti különös igényt állapítanak meg.

Nincs olyan rendelkezés, amely előírja, hogy a bírósági tárgyalásokat a gyermek tempójához és figyelmi szintjéhez kell igazítani. Ha olyan képeket vagy egyéb anyagokat nyújtanak be a bíróság részére, amelyek a gyermekre nézve károsnak tekinthetők, a bíró elrendelheti a gyermek tárgyalóteremből való kivezetését. A polgári jogi eljárásban alkalmazott egyetlen védelmi intézkedés a zárt tárgyalás tartása.

3. Több területet érintő kérdések

A családon belüli erőszak esetén a szociális jóléti szolgálat együttműködik valamennyi más érintett szolgálattal a miniszterek tanácsa által 2002ben elfogadott, a szervezeti egységek közötti eljárásokról szóló kézikönyv alapján. A gyermekekkel szembeni szexuális zaklatás esetén a szociális jóléti szolgálat több területet érintő megközelítést alkalmazva együttműködik a többi érintett szolgálattal.

4. Szakemberképzés

A ciprusi rendőrakadémia, amely a ciprusi rendőrség oktatási intézménye, előadásokat biztosít a fiatalkorúakat érintő ügyek kezelésére vonatkozóan a rendőrképzés minden szintjén. Ezek az előadások, amelyek célja a mindenféle beosztásban lévő rendőrségi tisztviselők oktatása, a rendőrségi tisztviselők felvételére vonatkozó alapprogramban, a továbbképzésben és a szakosított képzésben is megjelennek.

A szociális szolgálatok tisztviselői alap- és továbbképzést kapnak a gyermekekkel kapcsolatos kérdésekről, azaz a gyermek meghallgatásáról, a gyermekeket érintő ügyek kezeléséről stb.

A rendes polgári és büntetőbíróságok bírái tekintetében nincsenek olyan képzési követelmények, amelyek a gyermekek bírósági eljárás során történő kezelésére vonatkoznak. A bírák általában szemináriumokon és konferenciákon vesznek részt Cipruson és külföldön, amennyiben és amikor azokat megszervezik.

5. A gyermek mindenek felett álló érdeke

Olyan esetekben, amikor a bíróságnak a gyermek mindenek felett álló érdekében kell döntést hoznia, a bíróság figyelembe veheti a szociális jóléti szolgálat által készített jelentést, amely nemcsak a szociális szolgálat tisztviselőjének észrevételeit tartalmazza, hanem a gyermek véleményét is.

6. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása

A fiatalkorú elkövetőkről szóló törvény átfogó felülvizsgálata várható annak biztosítása céljából, hogy az eljárások még inkább a gyermekek és fiatalok javát szolgálják. Ez a gyermek mindenek felett álló érdekében javítja és megerősíti a gyermekeket érintő eljárásokat.

7. Jogorvoslati lehetőségek

A gyermek szülei, törvényes gyámja vagy törvényes képviselője útján panaszt tehet, fellebbezést vagy bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be rendes eljárás keretében.

Ami azokat a kártérítési/kárenyhítési igényeket illeti, amelyeket olyan büntetőeljárás során vagy után nyújtanak be, amelyben a gyermek áldozat volt, ha a kártérítés/kárenyhítés iránti rendes polgári jogi keresetet nyújtanak be, akkor ezt a gyermek nevében a szüleinek vagy törvényes gyámjának kell benyújtania. Az áldozatok kártérítésére vonatkozóan az adott büntetőeljárás során hozott végzések tekintetében a rendes büntetőbíróságok korlátozott hatáskörrel rendelkeznek.

Ha a gyermek és szülei/gyámjai között érdekellentét merül fel, a szociális jóléti szolgálat a gyermeket a szociális jóléti szolgálat igazgatójának gondozása alá helyezheti, aki a gyermek gyámja lesz, és szükséges esetén törvényes képviselőt nevez ki a gyermek számára.

8. Családi élet

A Ciprusi Köztársaságban többféle örökbefogadás létezik:

Nemzeti örökbefogadás

Országok közötti örökbefogadás

A házastárs korábbi házasságból származó gyermekének örökbefogadása.

Valamennyi örökbefogadás esetén a gyermek mindenek felett álló érdekét kell elsődlegesen figyelembe venni, ami a gyermek jogairól szóló ENSZ egyezmény 21. cikkén alapul.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Cipruson (572 Kb) en

Utolsó frissítés: 11/03/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Luxemburg

1. A gyermek cselekvőképessége

Luxemburgban a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára 18 év minden jogterületen. Kivételt képeznek a nagykorúsított kiskorúak, akik saját nevükben nyújthatnak be panaszt.

Luxemburgban szakosított bírósági rendszer foglalkozik a büntethetőség alsó korhatárát – ami Luxemburgban a tizennyolc éves kort jelenti – el nem érő gyermekek által elkövetett bűncselekményekkel. Ennélfogva a 18 év alatti gyermek a luxemburgi jogi szabályozás szerint nem „bűncselekményt”, hanem „bűncselekménynek minősülő cselekményeket” követ el, amelyek tekintetében a fiatalkorúak bíróságának (*Tribunal de la jeunesse*) feladata felügyeleti, védelmi és/vagy nevelési intézkedések alkalmazása.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

Néhány családjogi és gyermekvédelmi kérdés kivételével a polgári jogi ügyeket a polgári bíróságok bírálják el. A közigazgatási igazságszolgáltatás területén nincsen külön családjoggal és fiatalkorúakkal foglalkozó bíróság. A közigazgatási bíróságok csak a menedékjoggal és a bevándorlással kapcsolatos határozatokat vizsgálják felül.

Egy szakosított bíróság, a fiatalkorúak bírósága foglalkozik a gyermekkorú gyanúsítottakkal és elkövetőkkel, és e bíróság rendeli el a védelmi intézkedéseket a segítségre és védelemre szoruló gyermekek érdekében. A fiatalkorúak bírósága nevelési és védelmi intézkedéseket fogad el. A gyermekkorú gyanúsított /elkövető nem elkövetőnek, hanem védelemre és segítségre szoruló gyermeknek minősül. Ebből eredően a büntetőjog mint olyan nem alkalmazható a gyermekekre.

Az ügyészség ifjúságvédelmi részlege általánosságban felelős a gyermekeket és családokat érintő minden kérdésért. Amennyiben a bírósági eljárás érint kiskorú áldozatokat, az ügyészek szorosan együttműködnek a rendőrségnek a fiatalkorúak védelmére létrehozott tanácsával.

Luxemburgban a gyermekvédelmi ügyekkel foglalkozó különös hatáskörű fórum a fiatalkorúak bírósága. A fiatalkorúak bíróságai szakosodott bírákkal működnek, akiknek feladata a fiatalok védelméről szóló jogszabályok végrehajtása. A családjogi bíráknak van joghatósága a szülői felügyelettel kapcsolatos ügyekben. Ők ellenőrzik a törvényes képviselők vagy gyámok munkáját is. E minőségükben a családjogi bírák felvilágosítást kérhetnek a gyermek törvényes képviselőjétől és gyámjától, valamint közvetlenül a gyermektől.

3. Jogi és politikai intézkedéseket vezettek be annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő ügyeket indokolatlan késedelem nélkül bírálják el

Nincsenek különös rendelkezések annak biztosítására, hogy a gyermekeket érintő polgári bírósági eljárásokat kellő gyorsasággal folytassák le. Az eljárási határidők tekintetében a (felnőttekre alkalmazandó) általános szabályok érvényesülnek. Ezek a szabályok az ügyet elbíráló bíróságtól függően változnak.

4. A gyermekek javát szolgáló támogatási formák és eljárások, valamint a gyermek mindenek felett álló érdeke

Bárki, felnőtt és gyermek egyaránt kérhet ingyenes jogi tájékoztatást a Bírósági Fogadó és Tájékoztató Szolgálattól (*Service d'accueil et d'information juridique*)

Ez a szolgálat nyújthat támogatást a gyermek részére a jogorvoslati lehetőségek tekintetében is. A gyermeket ügyvéd is segítheti.
Az alkalmazandó jogszabályok nem határozzák meg a „mindenek felett álló érdek” fogalmának jelentését.
A gyermek mindenek felett álló érdekének értékelése a bírák hatáskörébe tartozik. A bírák a gyermek mindenek felett álló érdekének értékelésekor számos tényezőt figyelembe vehetnek, beleértve például a gyermek jólétét, szociális tényezőket stb. A hatályos jogszabályi előírásoktól függetlenül a bíróság a mindenek felett álló érdekének meghatározásakor figyelembe veheti a gyermek véleményét is. A gyermek kifejtheti álláspontját polgári jogi ügyekben, például a szülői felügyeleti joggal kapcsolatos ügyekben való meghallgatása során.
Valamennyi bíróság tiszteletben tartja a nemzetközi jogi eszközöket, így *a gyermekek jogainak gyakorlásáról szóló európai egyezményt* és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatát.

5. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok végrehajtásának nyomon követése

A gyermekek nem kérhetik saját nevükben a bírósági ítélet végrehajtását. A törvényes képviselőjük gyakorolja nevükben e jogot.
Az alperes gyermekkel szemben hozott határozat esetén a határozatot a gyermek különvagyona terhére kell végrehajtani. A bírósági határozatból eredő kötelezettségeiket nem teljesítő alperes gyermekekkel szemben nem alkalmazható őrizetbevétel kényszerintézkedés.
Gyermekvédelmi ügyekben az ügyvéd által képviselt gyermek saját jogán kérheti a bírósági ítélet végrehajtását.

6. Jogorvoslati lehetőségek

Jogi képviselőjének kell képviselnie azt a gyermeket, aki rendes bíróság előtt panaszt, fellebbezést vagy bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet kíván benyújtani. Kivételt képeznek ez alól a nagykorúsított kiskorúak, akik maguk nyújthatnak be panaszt.
Mivel a gyermeket törvényes képviselője képviseli, és minden eljárási cselekményt ő végez a nevében, a gyermek beleegyezése nélkül nyújthat be kérelmet vagy fellebbezést. A szülő és a gyermek közötti érdekellentét esetén a bíróság eseti gondnokot jelölhet ki.
Az ügyvéd által támogatott gyermek a fiatalkorúak bírósága által hozott határozatok ellen is benyújthat fellebbezést.

7. A gyermekeket támogató szervezetek:

Office national de l’enfance (ONE)
Jóléti szolgálat (SCAS) – *Service de la protection de la jeunesse* (SPJ):
Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher (OKaju)

8. Örökbefogadás

Luxemburgban az örökbefogadás lehetősége minden luxemburgi lakóhelyű személy előtt nyitva áll, állampolgárságától függetlenül, valamint a lakóhellyel nem rendelkező olyan személy előtt is, aki luxemburgi lakóhelyű személyt kíván örökbe fogadni.
Az örökbefogadás feltételeit az örökbefogadó(k) nemzeti joga szabályozza.
A különböző állampolgárságú vagy hontalan házastársak általi örökbefogadás esetén az alkalmazandó jog a kérelem benyújtásának időpontjában fennálló közös lakóhelyük szerinti állam joga.
Az örökbefogadott tekintetében a származási országának joga alkalmazandó, kivéve ha a tervezett örökbefogadás révén megszerzi az örökbefogadó állampolgárságát. Joghatósági összeütközés esetén az érvényesen lezajlott örökbefogadás országa szerinti jog alkalmazandó.
Aki gyermeket kíván örökbe vinni, először a Nemzeti Oktatási, Gyermekügyi és Ifjúsági Minisztériumhoz (*Ministère de l’éducation nationale, de l’enfance et de la jeunesse* – MENJE) kell fordulnia, örökbefogadás iránti kérelem benyújtása érdekében. Az „örökbefogadásra felkészítő tanfolyam” megelőzi a kérelmező örökbefogadásra való alkalmasságának vizsgálatát.
Az Örökbefogadási Központ (*Maison de l'Adoption*) az örökbefogadással érintett személyek (leendő örökbefogadók, örökbefogadottak, örökbefogadó családok, az örökbefogadásba bevont szakemberek) tanácsadó szolgálata az örökbefogadással összefüggésben.
Személyes konzultációk révén támogatást nyújt mind az örökbefogadási eljárás során, mind azt követően.
Luxemburgban az örökbefogadási eljárás több lépésből áll.
A szabályozásra mutató link

Gyermekbarát igazságszolgáltatás Luxemburgban (angolul és franciául) (989 Kb) en

Utolsó frissítés: 10/12/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Málta

A máltai jog többféleképpen határozza meg a „gyermek” (gyermek cselekvőképessége) fogalmát.

1. A gyermek cselekvőképessége

Máltán a büntethetőség alsó korhatára 14 év. Valamennyi ügytípus esetében 18 év a saját jogon való keresetindítás alsó korhatára.

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

A fiatalkorú elkövetők tekintetében a büntetőjog területén a kiskorúakkal foglalkozó szakosított bíróság minősül a fiatalkorúak bíróságának. A kiskorú áldozatokat videókapcsolat útján hallgatják meg. Polgári jogi eljárások: A 18 év alatti kiskorúak nem indíthatnak pert, illetve ellenük per nem indítható, csak szülő, gondviselő, gyám vagy gondnok útján. Mindazonáltal különválás vagy a házasság felbontása esetén a bíróság az eljárás során mindig figyelembe veszi a gyermek mindenek felett álló érdekét. A gyermekeket érintő közigazgatási bírósági eljárások az alábbiak: gyermekvédelem, örökbefogadás, támogatás, kísérő nélküli menedékkérők és menekültügyi eljárásban részt vevő gyermekek.

3. Jogi és politikai intézkedések annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő ügyeket indokolatlan késedelem nélkül bírálják el

Az említett intézkedések a konkrét körülményektől függnek. Büntetőügyekben: Attól, hogy a gyermek áldozat vagy elkövető-e, polgár jogi (családjogi) ügyekben a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe. A kiskorúakat érintő, állami gondozásba vételt elrendelő közigazgatási ügyeket szakosított bíróság, a fiatalkorúak bírósága előtt tárgyalják.

4. A gyermeket érintő támogatási formák és eljárások, valamint a gyermek mindenek felett álló érdeke

Nincs olyan átfogó szabály a máltai jogban, amely meghatározná azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a veszélyeztetett gyermek meghallgatható a különböző büntetőjogi vagy közigazgatási jogi eljárások során. A különböző szintű jogszabályok és a bírósági vagy kvázi-bírósági testületek által alkalmazott eljárások azok, amelyek megteremtik a megfelelő közigazgatási és büntetőeljárásoknak az ENSZ gyermekjogi egyezményének 12. cikkével való összhangját. Máltán bármely gyermek részt vehet tanúként az eljárásban; ugyanakkor a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy tanúskodó gyermek érti, hogy helytelen hamis tanúvallomást tenni.

5. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása

A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása az ügy típusától függ. A máltai jog alapján az alábbi büntetőjogi esetek merülnek fel: elmarasztaló ítélet, állami gondozásba vétel, próbaidő és feltételes szabadságra bocsátás. A polgári jogi eljárás esetén a gyermeket

felpereskénti vagy alperesként érintő határozatokat ugyanúgy kell végrehajtani, ahogyan a felnőtteket felperesként vagy alperesként érintő határozatokat. A máltai jog alapján lefolytatott közigazgatási eljárások esetében a gyermekek nem indíthatnak pert, és ellenük nem indítható per, csak a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy ilyen szülő hiányában gyám vagy gondnok útján. A gyermekvédelmi eljárásokat az Agenzija Appogg jogi osztálya vagy magán ügyvéd kezdeményezheti.

6. Jogorvoslati lehetőségek

A máltai jog szerint a büntetőügyben a kiskorú áldozatokat nem illeti meg különös jogosultság. A jogorvoslathoz való jog magából a jogból ered, és valamennyi áldozatot megilleti, akár gyermekek, vagy felnőttek. A polgári jogi/közigazgatási eljárás során a gyermek panaszt, fellebbezést vagy felülvizsgálati kérelmet is benyújthat a szülő, gondviselő, gondnok vagy gyám útján. A szülői jogot gyakorló személyek közötti, a családjogi bíróság előtti jogvitában a gyermek mindenek felett álló érdekének képviseletére a gyermek részére gyerekek jogait védő ügyvéd jelölhető ki.

7. Örökbefogadás

Az örökbefogadási eljárás több lépésből áll Máltán.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Máltán (366 Kb) en

Utolsó frissítés: 31/07/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Portugália

1. A kiskorúak jogképessége

A polgári törvénykönyv (*Código Civil*) szerint a kiskorúak, azaz azok, akik még nem töltötték be a 18. életévüket, főszabály szerint nem rendelkeznek jogképességgel. A kiskorúak cselekvőképessége szülői felelősségen és gyámságon keresztül is érvényre juttatható. Ezek a jogi képviselet azon formái, amikor valaki a kiskorú nevében és érdekében jár el.

További főszabály szerint a 18 év alatti kiskorúak nem rendelkeznek jogképességgel. A bíróságon képviselőik képviselhetik őket, kivéve azokkal a cselekményekkel összefüggésben, amelyeket személyesen és szabadon végezhetnek. Azokat a kiskorúakat, akik felett a szülői felelősségét mindkét szülő megosztja, a bíróságon a szüleik képviselik, és a keresetindításhoz mindkét szülő hozzájárulása szükséges.

A büntetőjogi bűncselekménynek minősülő, gyermekek és fiatalok által elkövetett cselekmények következményei figyelembe veszik a különböző jogrendszerek alkalmazása során meghatározott korosztályokat. Tehát, ha ilyen cselekményeket követnek el:

12 évnél fiatalabb személyek, a veszélyeztetett gyermekek és fiatalok védelméről szóló törvény (*Lei de Proteção de Crianças e Jovens em Perigo*) (az 1999. szeptember 1-jei 147/99. sz. törvény) szerinti jogrend alkalmazandó, amely kizárólag védelmi célokat szolgál;

12–16 éves személyek, a nevelési gyámságról szóló törvényt (*Lei Tutelar Educativa*) (az 1999. szeptember 14-i 166/99. sz. törvény) kell alkalmazni. E törvény alapján védelmi és oktatási intézkedéseket hajtanak végre annak érdekében, hogy a kiskorúakat a törvény alkalmazására és a közösségi életbe való, méltóságteljes és felelős módon történő beilleszkedésre tanítsák;

a 16. életévüket betöltött személyek, e személyek büntetőjogi felelősségre vonhatók és büntethetők, és a büntetőjogi felelősségüket a büntetőeljárási törvénykönyv (*Código do Processo Penal*) alapján vizsgálják. A 16 és 21 év közötti fiatalokra az 1982. szeptember 23-i 401/82. sz. törvényerejű rendeletben előírt különös büntetőjogi jogrend vonatkozik.

2. A megfelelő eljárásokhoz való hozzáférés

A portugál igazságszolgáltatási struktúra kiskorúakra szakosodott bíróságokat foglal magában, amelyek olyan ügyekkel foglalkoznak mint a szülői felelősség szabályozása, a tartási kötelezettségek, az örökbefogadás, a védelmi intézkedések alkalmazása és más ügyek. A kiskorúakat érintő menedékjogi, bevándorlási és menekültügyi ügyeket közigazgatási bíróságok vizsgálják.

A 3. és 4. pont példa a kiskorúakat érintő bírósági eljárások adaptációjára. Egy másik példa a büntetőeljárási törvénykönyvnek az (EU) 2016/800 irányelv átültetéséből eredő módosításai:

az emberkereskedelemmel, illetve a szexuális szabadság és önrendelkezés elleni bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásokban a kiskorúakat érintő eljárási cselekmények, beleértve a tárgyalást, általában nem nyilvánosak;

a kiskorú vádlott részvételével folyó eljárás bírósági irataiba való betekintés tilos az eljárásban nem érintett személyek részére, a jogos érdekükre való tekintet nélkül;

a kiskorú vádlottat megilleti az a jog, hogy az eljárás során a szülői felelősséget gyakorló személyek, azok törvényes képviselője vagy a tényleges gyám, vagy ha e személyekkel nem lehet kapcsolatba lépni, vagy ha a kiskorú érdekét szolgáló különleges körülmények vagy az eljárás szükségletei ezt megkövetelik, és csak addig, amíg ezek a körülmények fennállnak, a kiskorú által kijelölt és az illetékes igazságügyi hatóság által elfogadott más megfelelő személy elkísérje őt.

3. A kiskorúakat érintő esetekben a határidők csökkentésére irányuló jogszabályok és intézkedések

Polgári ügyekben:

az örökbefogadási eljárás jogi feldolgozása soron kívül történik (a 2015. szeptember 8-i 143/2015. sz. törvény 32. cikke);

a polgári gyámsági eljárásokra vonatkozó jogi keret (*Regime Geral do Processo Tutelar Cível*) (amelyet a 2015. szeptember 8-i 141/2015. sz. törvény hagyott jóvá) értelmében ***i.*** az ítélkezési szünet alatt folytatják le azon polgári gyámsági eljárásokat, amelyek késedelme hátrányosan érintheti a gyermek érdekeit; ***ii.*** a soron kívülinek minősülő határozatokat legfeljebb két napon belül kell meghozni; ***iii.*** amennyiben a szülők közötti kapcsolattartást tiltó korlátozó intézkedést vagy kiegészítő szankciót szabnak ki, vagy ha a családon belüli erőszak és az erőszak egyéb formái – például a gyermekek fizikai vagy szexuális bántalmazása – áldozatainak jogai és biztonsága komoly veszélynek vannak kitéve, az ügyészség a helyzetről való tudomásszerzéstől számított 48 órán belül kéri a kiskorú feletti szülői felelősség gyakorlására vonatkozó rendelet szabályozását vagy módosítását; ***iv.*** a meghallgatásnak és a tárgyalásnak folyamatosnak kell lennie, és az csak vis maior vagy feltétlenül szükséges okok miatt szakítható meg.

Büntetőügyekben:

a nevelési gyámságról szóló törvény (1999. szeptember 14-i 166/99. sz. törvény) értelmében ***i.*** a kiskorú személyiségére vonatkozó szakértői vélemény megszerzése céljából védelmi felügyelet alá, állami vagy magánintézményben, vagy büntetés-végrehajtási intézetben, vagy zárt intézetben elhelyezett kiskorúval kapcsolatos eljárást az ítélkezési szünetben is folytatják; ***ii.*** amennyiben az eljárás késedelme hátrányosan érintheti a kiskorút, a bíróság indokolással ellátott végzéssel határoz arról, hogy az eljárást soron kívülinek kell tekinteni és az ítélkezési szünet alatt kell lefolytatni; ***iii.*** amennyiben elzárással járó intézkedés alkalmazására kerül sor és azt megfellebbezték, az eljárást soron kívülinek kell tekinteni, és azt az ítélkezési szünetben kell lefolytatni; ***iv.*** a soron kívülinek ítélt végzéseket két napon belül kell meghozni.

4. A gyermeket és a gyermek mindenek felett álló érdekét támogató konkrét mechanizmusok és eljárások

A **polgári bírósági eljárásokban** és a szülői felelősség gyakorlásának szabályozásával kapcsolatos ügyekben a kiskorút meg kell hallgatni, ha betöltötte a 12. életévét, vagy fiatalabb és képes megérteni a szóban forgó kérdéseket, figyelembe véve a gyermek életkorát és érettségét. Ezenkívül a gyermekek meghallgatásának és részvételének elve a polgári gyámsági eljárások jogi kerete által szabályozott polgári gyámsági eljárás egyik vezérelve. E keret 5. cikkének (1) bekezdése rögzíti, hogy „*a gyermek mindenek felett álló érdekének meghatározásakor az igazságügyi hatóságok sort keríthetnek a gyermekek meghallgatására és figyelembe kell venniük a véleményüket*".

Ha a gyermek **bűncselekmény áldozata**, az áldozatok jogállásáról szóló törvény (*Estatuto da Vítima*) (amelyet a 2012/29/EU irányelvet átültető, 2015. szeptember 4-i 130/2015. sz. törvény hagyott jóvá) megállapítja különösen

i. a gyermeknek a büntetőeljárás során a meghallgatáshoz való jogát, valamint azt, hogy életkorát és érettségét figyelembe kell venni;

ii. ügyvéd kötelező kirendelését, amennyiben a gyermek és szülei, törvényes képviselője vagy tényleges gyámja érdekei ellentétesek egymással, és ha a megfelelő érettségű gyermek ezt a bíróságtól kéri; és

iii. a bűnügyi nyomozások során tett nyilatkozataikat audio- vagy audiovizuális eszközökkel való rögzítését, hogy azokat a tárgyaláson bizonyítékként lehessen felhasználni. E célból informális nyilatkozatokat tesznek privát környezetben, különösen a spontaneitás és a válaszadás őszinteségének biztosítása érdekében.

A gyermekek részvételhez és meghallgatáshoz való jogát a veszélyeztetett gyermekek és fiatalok védelméről szóló törvény négyféle rendelkezésben rögzíti:

a) a 12 éves vagy annál idősebb gyermekeket figyelembe vevő rendelkezések;

b) a 12 évesnél fiatalabb gyermekekre vonatkozó,

c) a konkrét életkorra nem utaló, és

d) csak az érettség kritériumát meghatározó rendelkezések.

A nevelési gyámságról szóló törvényben rögzített gyámsági eljárást jellemző egyik általános elv a gyermekek meghallgatása (47. cikk). E törvény rögzíti a kiskorú azon jogát is, hogy részt vegyen bármely eljárásban, még abban az esetben is, ha őrizetben van; a részvételt oly módon kell biztosítani, hogy a kiskorú szabadnak és a lehető legkényelmesebben érezze magát (45. cikk).

5. A kiskorúakat érintő határozatok végrehajtása

Főszabály szerint a kiskorúakat mint felpereseket vagy alpereseket érintő polgári eljárásokban hozott határozatokat ugyanúgy hajtják végre, mint azonos feltételek mellett a felnőtteket mint felpereseket vagy alpereseket érintő határozatokat.

Ugyanakkor vannak olyan tényezők és körülmények, amelyek konkrét jogi keret meglétét indokolják. Így a szülői felelősség gyakorlásának szabályozása tekintetében, amennyiben fennáll a határozat be nem tartásának kockázata, a bíró elrendelheti, hogy a technikai tanácsadó szolgálatok által létrehozott megállapodás végrehajtását meghatározott ideig ellenőrizzék (a polgári gyámsági eljárásokra vonatkozó jogi keret). Tartási kötelezettség esetén a tartásdíj fizetésére vonatkozó kötelezettség elmulasztása törvény alapján büntetendő, bár feljelentés szükséges büntetőeljárás indításához (a büntető törvénykönyv [*Código Penal*] 250. cikke).

A **büntetőjogban** a nevelési gyámságról szóló törvényben rögzített három óvintézkedés (a kiskorú visszavitele a szülőkhöz, törvényes képviselőhöz, nevelőcsaládhoz, tényleges gyámhoz vagy más alkalmas személyhez, a kiskorút terhelő kötelezettségekkel; a kiskorú felügyelete állami vagy magánintézményben; és a kiskorú büntetés-végrehajtási intézetben való felügyelete) helyettesítésre kerül bírósági úton hivatalból vagy kérelemre, ha a bíró arra a következtetésre jut, hogy az alkalmazott intézkedés nem éri el a kívánt célt. Az intézkedések minden esetben bírósági úton hivatalból két havonta felülvizsgálatra kerülnek.

Határozatában a bíróság kijelöli az alkalmazott intézkedés végrehajtásának ellenőrzéséért és biztosításáért felelős szervet. Azon esetek kivételével, amikor jogszabály határozza meg az intézkedés végrehajtásának ellenőrzéséért és biztosításáért felelős szervet, a bíróság az intézkedés végrehajtását közszolgáltatásra, jóléti intézményre, nem kormányzati szervezetre, egyesületre, sportklubra vagy bármely más, általa megfelelőnek ítélt köz- vagy magánjogi szervezetre vagy személyre bízhatja. A kijelölt szerv a törvényben meghatározott feltételek mellett és időközönként, illetve jogszabály hiányában a bíróság által megállapított időközönként köteles tájékoztatni a bíróságot az alkalmazott intézkedés végrehajtásáról és a kiskorú nevelési folyamatának előrehaladásáról, valamint minden olyan körülményről, amely az intézkedések felülvizsgálatát indokolhatja.

6. Örökbefogadás

Az örökbefogadás a családjától megfosztott gyermek és egy személy vagy pár közötti rokonsági kapcsolat megteremtésének egyik formája, amelyről ítéletben kell dönteni. A bíróság csak akkor hoz határozatot az örökbefogadásról, ha az örökbefogadásnak jogos indoka van; a határozat tényleges előnyökkel jár a gyermek számára; nem ró tisztességtelen áldozatot az örökbefogadó(k) többi gyermekére, és észszerűen feltételezhető, hogy az örökbefogadó(k) és a gyermek vagy fiatal közötti kötődés azonos lesz a rokonsággal.

Az örökbefogadásról szóló ítélettel az örökbefogadott gyermek vagy fiatal:

minden jogi szempontból megszerzi az örökbefogadó(k) gyermekének jogállását, a természetes rokoni kapcsolatból eredő jogokkal és kötelezettségekkel azonos jogokkal és kötelezettségekkel, és az örökbefogadó(k) családjának részévé válik;

a családi kapcsolatok és a születési családdal való kapcsolat megszűnik, kivéve a törvényben meghatározott eseteket, különösen a biológiai testvéreket, ha az örökbefogadó szülők ehhez hozzájárulnak, és ha az örökbefogadott gyermek mindenek felett álló érdeke az ilyen kapcsolat fenntartása;

elveszíti eredeti vezetéknevét és megszerzi az örökbefogadó(k) vezetéknevét;

megváltoztathatja utónevét az örökbefogadó(k) kérésére, és amennyiben a bíróság úgy ítéli meg, hogy ez szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét és elősegíti a családba való beilleszkedést.

A polgári törvénykönyv értelmében a következő személyek fogadhatnak örökbe gyermeket:

két 25 éves vagy annál idősebb személy (akkor is, ha azonos neműek), akik több, mint négy éve házasok (beleértve a házasságkötést közvetlenül megelőző, élettársi kapcsolatban töltött időt), feltéve, hogy jogilag nem különültek el;

30 éves vagy annál idősebb személy, vagy a 25. életévét betöltött személy, ha az örökbefogadott a házastársa gyermeke.

Meg kell jegyezni, hogy főszabály szerint:

az örökbefogadó nem lehet 60 évesnél idősebb abban az időpontban, amikor a gyermeket vagy fiatalt hivatalosan rábízták örökbefogadásra;

az 50. életév betöltésétől kezdve az örökbefogadó és az örökbefogadott életkora közötti különbség nem haladhatja meg az 50 évet, kivéve, ha ezt nyomós okok indokolják és az örökbefogadott érdekei ezt indokolják (pl. az örökbefogadott más örökbefogadott testvére és az 50 éves korkülönbség csak az örökbefogadottra vonatkozik).

A 12 évesnél idősebb örökbefogadott hozzájárulása szükséges az örökbefogadáshoz. Az örökbefogadottat a bírónak az ügyész jelenlétében, a gyermekek polgári gyámsági eljárásban történő meghallgatására vonatkozó feltételek és szabályok szerint kell meghallgatnia.

A 2015. szeptember 8-i 143/2015. sz. törvény értelmében a 16 év alatti örökbefogadottak nem kérhetnek hozzáférést a származásukra vonatkozó információkhoz. A 16. életév betöltését követően az örökbefogadott kifejezetten kérheti a hozzáférést; a 18. életévük betöltéséig azonban minden esetben

szükség van az örökbefogadó szülők vagy törvényes képviselő hozzájárulására. Ha az információhoz való hozzáférés iránti kérelmet komoly indokok alapján nyújtják be, különösen, ha az örökbefogadott kiskorú egészségi állapota van veszélyben, a bíróság a szülők vagy az ügyészség kérelmére engedélyezheti az örökbefogadott kiskorú személyes előéletére vonatkozó információkhoz való hozzáférést.
A 2015. szeptember 8-i 143/2015. sz. törvény szabályozza a nemzeti és nemzetközi örökbefogadási eljárásokat, valamint az illetékes hatóságok ezen eljárásokba való beavatkozását.

Utolsó frissítés: 08/09/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Finnország

1. A gyermek cselekvőképessége

Finnországban a büntethetőség alsó korhatára 15 év.
Más ügyekben a keresetindítás alsó korhatára változó, 12 év (egészségügyi kérdések, gondozásba vétel), 15 év (foglalkoztatás, menedékjog, bevándorlással kapcsolatos kérdések, oktatási ügyek, közigazgatási szankciók) és 18 év (családjogi kérdések).

2. A gyermekekhez igazított eljárásokhoz való hozzáférés

A gyermekeket érintő nyomozást, amennyiben lehetséges, olyan rendőrök folytatják le, akik képzésen vettek részt, vagy tapasztalattal rendelkeznek e területen. A nagyobb rendőrségi osztályok rendelkeznek olyan egységgel vagy rendőri tisztviselőkkel, amelyek/akik a gyermekekkel szemben elkövetett bűncselekményekre vonatkozó nyomozásra szakosodtak. Főszabályként a gyermekekkel szemben elkövetett bűncselekményekre vonatkozó nyomozást valamennyi rendőri egységnél olyan nyomozókhoz telepítik, akik szakértelemmel és különös szakmai képesítéssel rendelkeznek az ilyen típusú bűncselekmények felderítésére.
Az ügyészi szolgálat szakosodott ügyészi rendszerrel rendelkezik az adott szakterületre vonatkozó szakértelem biztosítása, valamint az ügyészek szakértelmének fenntartása és fejlesztése érdekében. Létezik egy olyan ügyészi csoport, amely a gyermekekkel és nőkkel szemben elkövetett erőszakra szakosodott. A szakterületükön más ügyészeket is oktatnak.
A gyermekeket érintő nyomozást, amennyiben lehetséges, olyan tisztviselők folytatják le, akik képzésen vettek részt, vagy tapasztalattal rendelkeznek e területen.
A gyermekvédelmi ombudsman előmozdítja a gyermekek érdekeit és a gyermekek jogainak általános szintű végrehajtását, de nem foglalkozik egyedi esetekkel.

3. A gyermekeket érintő támogatási formák és eljárások

2016 eleje óta a 15-17 év közötti gyermek áldozatok esetén videófelvétel is felhasználható bizonyítékként a bíróságon olyan ügyekben, ahol az áldozat különös védelmet igényel.
A bűnügyi nyomozásról szóló törvény szerint a bűnügyi nyomozó hatóság szükség esetén egyeztet orvossal vagy más szakértővel arról, hogy a nyomozási cselekmény alkalmazhatóe 18 év alatti személlyel szemben.
Főszabályként a gyermek áldozatok és tanúk esetében a meghallgatásokat az e területen képzettséggel vagy tapasztalattal rendelkező rendőrök folytatják le. A meghallgatást egészségügyi szakember is lefolytathatja.
A nagyobb városok egyetemi kórházaival kapcsolatban állva vannak olyan kifejezetten e célra létrehozott szakértői központok, amelyek a bűncselekmény kiskorú áldozatainak meghallgatására szakosodtak. A rendőrség szorosan együttműködik ezekkel a központokkal.

4. Szakemberképzés

Az igazságügyi minisztérium rendszeresen szervez továbbképzéseket a bírák, a bírósági alkalmazottak és a jogsegélyt nyújtó tisztviselők számára a gyermekpszichológiáról, a jogi pszichológiáról, az áldozatok jogairól, az emberi jogokról és a szexuális erőszak áldozatainak különös szükségleteiről. Az ügyészek is részt vehetnek a képzésen.
A főügyész hivatala olyan képzéseket szervez az ügyészek számára, amelyek a gyermekek szexuális és fizikai bántalmazásának ügyeivel foglalkoznak. A témák közé a gyermekek fejlődése, a gyermekpszichológia és a gyermek meghallgatásának módja tartozik.
A rendőrök képzése magában foglalja a gyermekpszichológiával, a kommunikációs készségekkel és a gyermek meghallgatásának módjával kapcsolatos képzéseket. Különös szakértői képesítést szereznek azok a szakemberek, akik a nemzeti rendőrségi hivatal által szervezett külön képzésen vesznek részt.

5. Jogorvoslati lehetőségek

Az ügyésznek a vádat elejtő határozatával szembeni panasz a főügyészhez nyújtható be, aki jogosult ismételten vádat emelni.

6. Családi élet

Az örökbefogadási eljárás első szakasza az önkormányzati szociális jóléti szervek és a Save the Children Finland által az örökbefogadásra vonatkozóan nyújtott tanácsadás. Az örökbefogadási tanácsadás az ügyfelek számára ingyenes. Az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem és az örökbefogadás iránti kérelem benyújtása céljából az örökbefogadási tanácsadást nyújtó szervnek írásbeli jelentést kell készítenie arról, hogy örökbefogadási tanácsadást nyújtott. A jelentésnek tartalmaznia kell a szükséges információkat az érintettekről és azok körülményeiről.
A jelentés alapján az örökbefogadási testület határozatban dönt az örökbefogadás engedélyezéséről. Kiskorú gyermek örökbefogadásához az örökbefogadási testület engedélye szükséges mind a nemzeti, mind az országok közötti örökbefogadások esetén. Az engedély két évig érvényes. A kérelmezők kérhetik az engedély érvényességének meghosszabbítását.
Csak egyfajta örökbefogadás létezik. Az örökbefogadást követően az örökbefogadottat az örökbefogadó szülők és nem a korábbi szülők gyermekének kell tekinteni.
Nincs szükség az örökbefogadás engedélyezésére, ha az örökbefogadott a leendő örökbefogadó házastársának gyermeke, vagy olyan gyermek, akit a leendő örökbefogadó egyébként már bizonyítottan gondoz és nevel.
Főszabályként a külföldről örökbefogadó személyeknek az örökbefogadási tanácsadáson túlmenően az országok közötti örökbefogadási szolgálatot is igénybe kell venniük. E szolgáltatásokat Helsinki városának szociális szolgáltatási osztálya, a Save the Children Finland és az Interpedia nyújtja.
Az eljárás végén az örökbefogadást a bíróság határozatában engedélyezi.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Finnországban (534 Kb) en

Utolsó frissítés: 03/08/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban - Svédország

1. A saját jogon való keresetindítás alsó korhatára

Svédországban a büntethetőség alsó korhatára 15 év. A 18. életévüket betöltött személyek nyújthatnak be keresetet a bírósághoz a családdal, foglalkoztatással, bevándorlással és menedékjoggal, valamint a közigazgatási szankciókkal kapcsolatban. E korhatár az oktatással kapcsolatos ügyekben 16 év, az egészségügyi kérdésekben (csak akkor, ha ez a kényszergyógykezelésre/kötelező kezelésre vonatkozik) és a gondozásba vételre vonatkozó ügyekben 15 év (bár a gyermekek általában alperesként és nem felperesként vesznek részt).

2. Szakosodott intézmények és hatáskörrel rendelkező hatóságok

Svédországban nincs külön bíróság a fiatal elkövetők tekintetében. A 15. életévet be nem töltött gyermekekkel szemben nem indítható büntetőeljárás, e gyermekek a szociális szolgálat gondozásába kerülnek ehelyett, míg a 15 és 18 év közötti gyermekeket a bíróság elé állítják. Svédországban általános bíróságok és közigazgatási bíróságok működnek. Párhuzamosan működnek. A közigazgatási bírósági rendszer a közigazgatási határozatokkal szembeni jogorvoslatokkal foglalkozik.

A polgári jogi, valamint a felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással kapcsolatos ügyeket az általános bíróságok bírálják el. Svédországban nincsenek olyan speciális intézmények, amelyek gyermekekkel foglalkoznának a polgári bírósági eljárásokban. A legtöbb családjogi jogvita az általános bíróságok hatáskörébe tartozik.

3. Jogi és politikai intézkedések annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő ügyeket indokolatlan késedelem nélkül bírálják el

Ha egy gyermeket bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak, a szülőket vagy a gyermek gondozásáért felelős más személyt a lehető leghamarabb értesíteni kell a bűncselekményről és a gyermek kihallgatásáról. A szülőknek jelen kell lenniük a kihallgatás során. Súlyos bűncselekmény esetén a lehető leghamarabb értesíteni kell a szociális szolgálatot a bűncselekményről, és a szolgálatnak jelen kell lennie a kihallgatás során. A nyomozást és a bírósági eljárásokat a fiatal gyanúsítottakhoz igazítják. A jogi eljárást észszerű határidőn belül be kell fejezni. Van egy olyan általános szabály is, amely előírja, hogy a releváns határozatok meghozatalára és az eljárás megindítására indokolatlan késedelem nélkül kerüljön sor abban az esetben, ha a gyermekek a felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással kapcsolatos ügyben vesznek részt.

4. A gyermeket érintő támogatási formák és eljárások, valamint a gyermek meghallgatása biztosításának módjai

A gyermekek és a felnőttek egyaránt részt vehetnek bírósági eljárásban. Ennélfogva a bűncselekmény áldozatának minősülő gyermeket a felnőttekhez hasonlóan megilleti a meghallgatáshoz és az eljárásban való részvételhez való jog. Azokban az esetekben, amikor a gyermeknek az eseményekre vonatkozó beszámolója különös jelentőséggel bír (ez az eset áll fenn, ha a gyermek az áldozat), a meghallgatás során jelen kell lennie a gyermekpszichológia vagy a kihallgatással kapcsolatos pszichológia valamely szakértőjének, vagy véleményt kell formálnia a gyermek beszámolójának értékéről. A tanút nem illeti meg a meghallgatáshoz való jog, függetlenül attól, hogy a tanú gyermek vagy felnőtt. A tanúk nem félként vesznek részt az eljárásban, és a büntetőeljárásban annyi a szerepük, hogy beszámolnak a történtekről, ha az szükséges.

5. Több ágazatot érintő megközelítés

A különböző szereplők, mint a rendőrség, az ügyészség, az egészségügyi szolgálatok és a szociális szolgálatok együttműködnek. Ha egy gyermek az erőszak áldozata, az együttműködés tekintetében a fő felelősséget a szociális szolgálatok viselik. A legtöbb önkormányzat rendelkezik úgynevezett tanácsadó csoportokkal, amelyekben a szociális szolgálatok, az ügyészség, a rendőrség, a gyermekegészségügyi szolgálatok, valamint a gyermekekkel és fiatalkorúakkal foglalkozó pszichiátriai szolgálatok képviselői vesznek részt, és arról határoznak, hogy miként hangolják össze és tervezzék fellépésüket, valamint, hogy milyen sorrendben lépjenek fel, ha gyermekkel szemben elkövetett bűncselekményre vonatkozóan érkezik bejelentés. Ha gyermek a bűncselekmény áldozata, vagy gyermeket gyanúsítanak bűncselekmény elkövetésével, a rendőrségnek és az ügyészeknek mindig együtt kell működniük. Megkezdődik a szociális szolgálatokkal és más érintett szereplőkkel való együttműködés is.

6. A hatályos intézkedések annak érdekében, hogy a gyermek mindenek felett álló érdeke elsődleges jelentőséggel bírjon, vagy azt elsődlegesen vegyék figyelembe

A svéd jog előírja, hogy az általános bíróságoknak a gyermek mindenek felett álló érdekét kell elsődlegesen figyelembe venniük, ami azt jelenti, hogy a bíróságnak minden egyes gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartania. A felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással kapcsolatos ügyekben a bíróság a gyermek mindenek felett álló érdeke alapján határoz. Mindazonáltal a svéd közigazgatási jogban nincs olyan általános elv, miszerint a hatóságoknak vagy a közigazgatási bíróságoknak figyelembe kell venniük a gyermek mindenek felett álló érdekét, vagy hogy különös súlyt kell tulajdonítaniuk a gyermek mindenek felett álló érdekének. A közigazgatási jog tehát e tekintetben eltér a polgári jogtól. Mindazonáltal az ágazatspecifikus jogszabályok bevezették azt az elvet, hogy bizonyos konkrét közigazgatási területeken különböző mértékben figyelembe kell venni a gyermek mindenek felett álló érdekét.

7. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása

A 15 év alatti gyermekeket nem lehet büntetőjogi felelősségre vonni az általuk elkövetett bűncselekményekért. Az alapelv az, hogy a fiatal elkövetők tekintetében először a szociális szolgálatnak kell intézkedéseket hoznia a börtön és pártfogó felügyelet helyett. Vannak olyan különös szankciók, amelyek csak a 15 és 21 év közötti fiatal elkövetőkre szabhatók ki. A 18 és 21 év közötti gyermek elkövetőkkel szemben gyakran ugyanolyan szankciókat szabnak ki, mint a felnőttekel szemben. Ha az elkövető a 21. életévének betöltése előtt követte el a bűncselekményt, a büntetés meghatározásakor a fiatal korára különös figyelemmel kell lenni. A polgári jogi bírósági ítéletek végrehajtására vonatkozó rendelkezések gyermekek és felnőttek esetében azonosak. Ha az ellenérdekű fél nem teljesíti kötelezettségeit az ítélet vagy határozat alapján, akkor a fél az ítélet vagy határozat végrehajtását kérheti a svéd végrehajtó ügynökségtől. A gyermekekről és szülőkről szóló törvénykönyv tartalmazza a felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással összefüggő ítéletek vagy határozatok, valamint a törvénykönyv alapján hozott egyéb határozatok végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket. Az ilyen ítéletek vagy határozatok végrehajtásakor elsődlegesen a gyermek mindenek felett álló érdekét kell figyelembe venni.

8. Jogorvoslati lehetőségek

Általános, azaz nem kizárólagosan a gyermek áldozatokat megillető jog a büntetőeljárás megszüntetéséről szóló határozat felülvizsgálata iránti kérelem benyújtása. Mindazonáltal csak az érintett felek nyújthatnak be ilyen kérelmet. A gyermek áldozatok a felnőtt áldozatokhoz hasonlóan kártérítést követelhetnek az elkövetőtől (kártérítés). Ami a polgári jogot illeti, mivel a gyermekek általában nem rendelkeznek eljárási cselekvőképességgel, csak törvényes képviselőjük révén tehetnek panaszt, nyújthatnak be fellebbezést vagy bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet.

9. (Gyermek vagy felnőtt) örökbefogadására vonatkozó általános szabályok

Az örökbefogadásról a bíróság dönt határozatában. Az örökbe fogadni kívánó személy/személyek kérelmet nyújtanak be. A bíróság megvizsgálja, hogy elfogadható-e az örökbefogadás. A bíróság csak akkor hagyja jóvá a gyermek örökbefogadását, ha az örökbefogadás a gyermek javát szolgálja.

Gyerekbarát igazságszolgáltatás Svédországban (255 Kb) en

Utolsó frissítés: 31/07/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.